2e JAARGANG. NUMMER 258

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk — Omdat ik Vlaming ben

BEHEER EN PUBLICITEIT : ANSPACHLAAN, 75 (Beurs)

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft

Zondag 3 Oktober 1915

PRIJS : 5 CENTIEM PER NUMMER

ABONNEMENTSPRIJS voor Brussel en Voorsteden 1.25 fr. per maand

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN: 75, Anspachlaan, (Beurs). — 52, Warmoesberg. Bij den Heer F. Ernest Goossens, 51, Grevelingenstra at Office de Publicité, 36, Nieuwstraat — 23, Grasmarkt, Brusse

Leest vandaag in de GAZET VAN BRUSSEL :

Een Personderhoud. — Bij de teekening (M. Lodewijk Dosfel). — Het Fransch-Engelsch offensief. — Onze taal te Jette. — Vindingrijke geldmakers. — Financieele kroniek. — De weg der gedachten. — Nieuws uit Leuven, uit Gent. — Lijst van Belgische gesneuvelden. — Land- en tuinbouw.

EEN PERSONDERHOUD

Verleden Dinsdag was ik naar Antwerpen gereisd. Toen mijne boodschap in orde was, bleven mij een paar uren over, die ik al kuierende wenschte door te brengen, want eene wandeling doet waarlijk geen kwaad aan iemand die den ganschen dag achter zijn schrijftafel zit en die geene andere oefeningen kent dan lezen en opstellen. Tot mijne groote voldoening ontmoette ik op de Keizerlei een onzere bekendste Vlaamsche voormannen. Voor een nieuwsgierige dagbladschrijver was dit een prachtig buitenkansje. Ik begon dus met den vriend te kouten om van hem zooveel mogelijk te vernemen met het doel alles aan mijne lezers voort te vertellen. Na afloop van het korte beleefdheidsgesprek, vroeg ik aan mijnen kennis of hij het beruchte manifest van den Ivoren Toren onderteekend had.

— Vraagt ge mij dat om mij te beleedigen ? antwoordde hij meesmuilend.

— Neen, dat niet, want ik weet dat gij steeds als een man uit één stuk gehandeld hebt. Maar mag ik weten wat gij van het manifest zoo al denkt ?

— Och, vriendlief, laat ons van wat anders spreken, we moeten barmhartig zijn voor die enkele let'erkundigen die hun verstand verloren hebben.

Door deze ontwijkende antwoorden was ik eenigszins den draad van mijn gesprek kwijt. Mijn zegsman bemerkte dit spoedig, want hij gaf mij onmiddellijk de verzekering dat hij me gaarne over alle andere zaken zijn meening zou te kennen geven. Alleen wou hij voorloopig niet dat zijn naam openbaar gemaakt werd, niet uit vrees, want zulk een gevoel kende hij niet, maar omdat hij niet gaarne aanstoot geeft aan andersdenkenden die thans van hem eenigszins afhangen. Ik vroeg mijn gezel of hij ook van meening was dat het best zou zijn dat er thans geen Vlaamsche nieuwsbladen verschijnen.

— Ik vind zulk een eisch eenvoudig belachelijk en onverantwoordelijk, was het korte bescheid.

— En vindt gij dat de bladen thans den taalstrijd mogen aanroeren ?

— Wel zeker, vermits het boven allen twijfel staat dat de tegenpartij daarmee begonnen is. Het bewijs dat de vlaamschgezinde bladen er moeten zijn vind ik in het feit dat zij bijna dagelijks kunnen grieven en misstanden aanklagen, hetgeen niet mogelijk zou wezen moesten de verfranschers hun onzalig werk stopgezet hebben. Ik lees elken dag de « Gazet van Brussel » en ik zou ze in waarheid niet meer kunnen ontberen. Wij zouden leven als onnoozele kinderen moesten wij geene kranten hebben om ons in te lichten over alles wat buiten en binnen de grenzen tegen de Vlamingen wordt gezegd, geschreven en gedaan. Wij moeten volkomen op de hoogte zijn van al wat er gebeurt, willen wij ons niet aan gevaarlijke verrassingen blootstellen.

Naar aanleiding van dit laatste antwoord liet ik opmerken, dat de franschdolle Belgische pers die thans in het buitenland verschijnt in de laatste weken nagenoeg heeft opgehouden de Vlaamsche intellektueelen uit te schelden en verdacht te maken.

— Dat is ongetwijfeld het gevolg van het kranig optreden van de Vlaamsche dagbladen van hier en elders, verzekerde mijn zegsman, er bijvoegende dat men nooit en nergens geëerbiedigd wordt wanneer men zich op de teenen laat trappen.

— En wat denkt gij van de beweging voor zelfbestuur die zoo krachtig tot uiting gekomen is ?

— Die beweging heeft mijn volle sympathie, want ik ben ook overtuigd dat wij het nooit zullen klaar krijgen indien de Walen onvoorwaardelijk medezeggenschap behouden in Vlaanderen's aangelegenheden. Zonder ingrijpende veranderingen in den bestuursvorm van het land zal het Vlaamsche volk versukkeld blijven. Men mag echter niet uit het oog verliezen, dat er thans geene macht boven die der wapenen bestaat.

— Met deze laatste woorden bedoelt gij wellicht dat al wie vooruitkomt voor zelfbestuur zich blootstelt ?

— Hoegenaamd niet ! Het is immers de Waal Destrée die het meest voor dat denkbeeld geijverd heeft en die is thans de beste vriend der Regeering, vermits men hem met allerlei belangrijke zendingen belast. Me dunkt dat zelfs de radikaalste flaminganten voorbeelden van loyaliteit zijn ; zij verlangen alleen meer waarborgen opdat het Vlaamsche volk in de toekomst niet meer uitsluitend met het slavenwerk belast weze, terwijl de Walen de vetbetaalde plaatsen in de ministeries krijgen, waar vij hun eigen stamgenooten op alle manieren bevoordeelen.

— Vreest gij soms dat ons volk ons niet meer zal volgen omdat het ons thans niet begrijpt, verblind als het is door de oorlogshartstochten ?

— Geen denken aan, beste jongen ! Ons volk heeft zich nooit zoo Vlaamsch gevoeld als thans. Doch, het is met hart en geest bij zoons, broeders, mans en vrienden, die onder de wapens staan. Er is geen mensch in Vlaanderen meer die niet weet dat het Belgisch regiem tot hiertoe nadeelig is geweest voor de Vlamingen, maar dat neemt niet weg dat het hart van allen met onze soldaten is. Ik heb ook opgemerkt dat iedereen veel meer voelt voor de menschen die strijden dan voor de belangen welke de strijders verdedigen. Laat maar iemand een haar aan een Vlaming krenken voor zijn Vlaamsch-zijn en we zullen wat bijwonen.

— Schijnt ge dus toch te duchten dat de franskiljons bij gelegenheid misbruik zouden maken van de macht die ze in handen hebben om de onverbasterde Vlamingen te vervolgen ?

— Zoo iets ducht ik zoo weinig dat ik het zelf vurig verlang. Wanneer wij het streven van ons volk naar meer recht vergelijken met het ijveren van andere verdrukte volken, dan komen wij tot de slotsom dat wij weinig zijn vooruitgegaan. Nu, ik ben door en door overtuigd dat het met onze zaak veel beter zou staan indien wij eenige politieke gevangenen en ballingen hadden. Zie maar wat het doodschieten van Fourie en het gevangenzetten van generaal De Wet in Zuid-Afrika vermocht hebben, en die mannen heeft men met het wapen in de hand genomen.

— En denkt gij dat ook wij bij gelegenheid mannen zullen hebben die zich willen opofferen in het belang van 't algemeen ?

— Stellig, me dunkt dat de vraag ditmaal in vollen ernst gesteld is. Het mannelijk en offervaardig optreden van René de Clercq en vele anderen is daar om het te bewijzen. Er is al te dikwijls gezegd dat Vlaanderen op een keerpunt van zijne geschiedenis stond ; deze keer moet het niet gezegd worden, het is een feit.

— Zoodat gij de zaken rooskleurig inziet ?

— Ik ben vol hoop in de toekomst, ofschoon ik niet verwacht dat de vogeltjes ons gebraden in den mond zullen vallen. Wij zullen bereiken wat wij zullen waard zijn te bereiken, maar ik herhaal U dat ik gevuld ben van blijde verwachtingen.

Al wandelende en koutende waren wij aan de kaaien der Schelde gekomen. Ik had slechts weinig tijd meer over om nog mijn trein te hebben. Ik nam afscheid van mijn zegsman, aan wien ik dankbaar de hand drukte, sprong een voorbijrijdende tram op en peinsde en mijmerde den heelen weg over het lot dat aan mijn dierbaar Vlaanderen na dezen oorlog zal te beurt vallen.

SCHELDEMAN.

BIJ DE TEEKENING

De Vlaming die heden aan onze lezers wordt voorgesteld is de Dendermondenaar **Lodewijk DOSFEL.** Deze werd geboren in 1881, hij bezocht het kollege zijner geboortestad en ging daarna de wijsbegeerte studeeren te Namen en de rechten de Leuven.

M. Lodewijk Dosfel is een onvermoeibare werker. Reeds als student gaf hij daarvan doorslaande bewijzen. Hij nam vooral ijverig deel aan de katholieke Vlaamsche studentenbeweging. In 1896, toen hij dus 15 jaar oud was, stichtte hij te Dendermonde de gilde « **Jong maar moedig** ». In 1898 richtte hij met Van Lantschoot en Sebrechts het welbekende tijdschrift « **Joug Diefschland** » op, dat later, dank zij de medewerking van den E. H. (Oorda) eene opvallend hooge vlucht nam.

Aan de Leuvensche hoogeschool was M. Dosfel werkzaam in den studentenkring « **Met Tijd en Vlijt** » en in het « **Vlaamsch Rechtsgenootschap** » waarvan hij ondervoorzitter was.

In 1900 gaf hij zijn eersten bundel « **Gedichten** » uit. Van 1900 tot 1901 was hij mede-opsteller van het Leuvensch studentenblad « **Ons Leven** ».

In 1901 is hij advokaat geworden. Eerst fungeert hij te Gent, daarna te Dendermonde. Daar hij geen man is om op zijne lauweren te rusten, begint hij als rechtsgeleerde onmiddellijk een aantal werken over de rechtswetenschap te schrijven. Daarvan zijn ons bekend :

« **Kern van ons Burgerlijk Wetboek** » ; « **Schets van het Belgische Handelsrecht** » (met W. van Eeckhout) ; « **De Belgische Ongevallenwet** » (met W. van Eeckhout) ; « **De Belgische Wetten op het Gebruik der Nederlandsche Taal** ».

Na het schrijven dezer rechtsgeleerde werken, voelt M. Dosfel zich opnieuw sterk door de letterkunde aangetrokken, want deze man van den tabbard is zeer dichterlijk aangelegd. Een bundel « **Verzamelde Gedichten en Opstellen** », verschillende drama's — waarvan het voornaamste « **Wereldeinde** » is — komen uit zijne vruchtbare pen gevloeid.

M. Lodewijk DOSFEL.

M. Lodewijk Dosfel is ook een aangenaam redenaar. Wanneer men hem eenmaal heeft hooren spreken, vergeet men niet gemakkelijk zijne gemoedelijke, overtuigende stem.

Zooals men uit de bovenstaande regelen reeds heeft kunnen opmaken, is M. Dosfel een overtuigd katholiek, die zich hoofdzakelijk in katholieke kringen beweegt. Tot zijne groote eer moeten wij daaraan echter toevoegen, dat hij geen partijman is in den bekrompen zin des woords. Als het er op aankomt aarzelt hij nooit om de levensbelangen van ons volk boven de verlangens der partij-aanvoerders te plaatsen. Dat heeft hij namelijk bewezen in 1909 op de vergadering van de « **Katholieke Oud-Hoogstudentenbonden** » waar het de rechten onzer taal op de Leuvensche Hoogeschool gold en op het Katholiek Kongres te Mechelen, waarvan het Vlaamsch tusschengeval in het gansche land het grootste opzien baarde.

In 1914 werd M. Lodewijk Dosfel ten slotte tot lid van de Koninklijke Vlaamsche Akademie gekozen. Van zulke leden wenschen wij er veel aan onze Hooge Taalkamer.

Elke bewuste Vlaming zal uit de bovenstaande levensschets, die onvermijdelijk zeer beknopt en onvolledig is, kunnen opmaken, dat de hier voorgestelde man er een is die aller navolging verdient.

BUITENLAND

ENGELAND

De « Vorwärts » over Keir Hardie †.

De « Vorwärts » schrijft naar aanleiding van den dood van Keir Hardie :

« Keir Hardie is te ongelegener tijd gestorven. Nooit heeft de Engelsche arbeidersbeweging, nooit heeft het socialisme van de geheele wereld moedige, helder denkende en krachtige leiders zoozeer noodig als in dit oogenblik. De oorlog scheidt ons naar de ruimte van de Engelsche proletariërs, maar in den geest staan wij met hen treurend bij de baar van den gevallen strijder, die een van de beste was. »

FRANKRIJK

Een Storm te Bordeaux.

Een storm vergezeld van hevige windstooten, welke over Bordeaux losgebroken was, ontaardde weldra in een werwelwind die zeer belangrijke schade in de stad aangericht heeft. De boomen der pleinen en der wandelplaatsen hebben zeer veel geleden. Velen werden gebroken of ontworteld. Schoorsteenen, daken, talrijke kofiehuizen alsook kermistenten werden beschadigd. Op de reede zijn twee wachtschepen gezonken. Geen menschenleven is erbij verloren gegaan.

Een Reeder voor den Krijgsraad.

De nieuwsbladen hebben de gevangenneming van den heer Charles Damaye vermeld, een reeder te Havre en direkteur van de sleepbootenmaatschappij « Abeille », beschuldigd van den prijs verhoogd te hebben van drie zijner sleepbooten welke in het begin van den oorlog gerekwisitionneerd waren.

De heer Barnaud, rechter van instruktie, belast met het onderzoek, achtende, wijl beklaagde gemobiliseerd was, dat dit geval door dekrijgsoverheid diende beoordeeld te worden, heeft de stukken aan den generaalkommandant van het derde legerkorps overgemaakt.

Het Fransch-Engelsche offensief

Het Fransch-Engelsche offensief bij Souain.

Over het Fransch-Engelsche offensief bij Souain en Perthes ontvangt het « Algemeen Handelsblad », Amsterdam, volgende mededeelingen :

Zaterdagmorgen om 5 uur werd het gevecht begonnen, aanvankelijk met een beschieting door licht geschut, in de geheele streek Souain—Perthes—Massiges. Ongeveer een uur later mengde zich ook zwaar geschut in den strijd, mortieren, houwitsers en zware kanonnen, die een onafgebroken stroom projektielen over de Duitsche linies wierpen. De Duitsche kommandant, die een aanval verwachtte, liet uit Somme-Py en uit het verder achterwaarts gelegen Aure versterkingen naar de voorste linies komen. Nadat het geschutvuur ongeveer 4 tot 5 uur onafgebroken had voortgeduurd, trad een kleine pauze in het artillerievuur in. De Duitsche officieren lieten alles gereed maken om den aanval af te wachten, maar deze bleef uit. Na een uur ongeveer begon het artillerievuur opnieuw, nu in nog sterker mate, zoo mogelijk. De lucht was zwart van de massa's projektielen, die zonder ophouden van de Fransche linies kwamen aansuizen; het geratel en gedonder der mitrailleurs en kanonnen was om razend te worden.

Alle mijnen, die de Duitschers voor hunne stellingen hadden aangelegd, waren door de Fransche granaten getroffen en ontploft, de draadversperringen waren vernield, zoodat voor de loopgraven een onontwarbaar kluwen van draad ordeloos dooreen lag en hing. Een ontelbaar aantal luchtmijnen werden uit de Fransche linies geworpen en suizden door de lucht. Des namiddags en des avonds werd teekens het vuren wat minder, doch hernam dan geleidelijk weder de volle kracht, zonder dat de aanval werd ondernomen. Het artillerievuur duurde den geheelen nacht onverminderd voort. Duizenden kanonnen van allerlei soort namen er aan deel. Het gedonder van het geschut was zoo ontzettend, dat den wachtposten in de Duitsche linies hooren en zien verging en dat men zelfs achter de tweede linie zijn eigen woorden niet kon verstaan. Door dit voortdurend hevige schieten werd het geheele terrein zoo met granaten en bommen overstroomd, dat letterlijk niets ongeschonden bleef. Alle loopgraven, voormuren, luisterposten, wolfskuilen, alles wat in het terrein was gegraven of gebouwd, werd men den grond gelijk gemaakt.

Zondagmorgen verflauwde het vuren wat tegen het aanbreken van den dag, en om 5 uur ongeveer stormden Franschen naar de Duitsche stellingen. Tot vijfmaal toe werd de aanval afgeslagen onder het zware vuur van de Duitsche artillerie, en somtijds drongen de aanvallers in de stellingen der Duitschers door en ontstonden woeste gevechten van man tegen man, waarin beide partijen ontzettende verliezen leden. Toen de Franschen voor de zesde maal tot den aanval overgingen, ontruimden de Duitsche troepen de vooraan vernielde en onhoudbaar geworden eerste linie en trokken zich in de tweede positie terug. Bij den zesden aanval konden de Fransthen zich in de ontruimde Duitsche stellingen vastzetten en tot den aanval op de volgende linies overgaan. Doch deze werd afgeslagen, daar hier de verdedigingswerken en versperringen, die door het vuur weinig hadden geleden, nog bijna geheel intakt waren, en bovendien hier het meer achterwaarts geplaatste Duitsche zware geschut zich in den strijd kon mengen. De aanval op de tweede linie kon hier niet worden voortgezet

De Engelsche aanval bij Loos.

LONDEN, 1 Oktober. — De korrespondent van de *Daily Chronicle* schildert het vuur, waaraan de aanvallende Engelschen bij Loos blootgesteld waren. De twee eerste Duitsche linies waren niet vernietigd. Wanneer de Engelschen storm liepen, braakten de overal opgestelde machiengeweren een doodelijken stroom van lood. De machiengeweren stonden in de vensters der huizen en op de kraanbalken der mijnschachten. Op het kerkhof, ten Zuid-Westen van Loos, dat de Engelschen moesten doortrekken, stonden niet minder dan 100 machiengeweren. Eerst anderhalve uur na het begin van den aanval waren diegene der Engelschen, die nog niet gevallen waren, tot bij den rand van het dorp geraakt. Nog twee uren lang werd verwoed gevochten in de straten. Vele bataljons werden daarbij uiteengerukt, vele officieren gedood of gewond. Een verwoed handgemeen ontstond binnen in de huizen. Deze staken vol Duitsche soldaten. Kleine groepen Duitschers vochten met den moed der vertwijfeling. Het snelvuur uit de kelders bracht de Engelschen zware verliezen toe.

De berichtgever schildert dan de evenzoo moorddadige stormloopen tegen de hoogte 70 en besluit met eene beschrijving van de gevechten rond Hulluch, waar talrijke troepen van het nieuwe Kitchener-leger een verschrikkelijken vuurdoop kregen. Ook daar moesten de Engelschen storm loopen onder het vuur der ontelbare

Ambtelijke Legerberichten

DUITSCH

BERLIJN, 1 Oktober. — Ambtelijke melding van heden middag :

Westelijk krijgsveld.

Vijandelijke monitors beschoten zonder gevolg de omgeving van Lombardzijde en van Middelkerke. Gisteren

udernamen de Engelschen geen nieuwen aanval. Ten Noorden van Loos wonnen onze tegenaanvallen verder terrein, ondanks den hevigen vijandelijken weerstand; ook vielen eenige gevangenen, 2 machiengeweren en één mijnwerper in onze hand. De Franschen trachtten te vergeefs vooruit te komen ten Oosten van Souchez en ten Noorden van Neuville. Ten Oosten van Auberive, in Champagne, mislukte een aanval van een aanzienlijke vijandelijke strijdmacht. In de streek ten Noord-Westen van Massiges brachten al de aanvallen der Franschen, waaraan troependeelen van zeven verschillende divisies deelnamen, den vijand evenmin eenig voordeel aan. In Champagne hebben wij tot dusver bij de laatste aanvallen in 't geheel 104 officieren en 7,019 minderen gevangen genomen. Goed geslaagde mijnontploffingen beschadigden de Fransche stellingen bij Vauquois. Fransche vliegeniers wierpen bommen op Henin-Liétard, waardoor acht Fransche burgers werden gedood; wij hadden geen verliezen.

Oostelijk krijgsveld.

Legers van veldmaarschalk von Hindenburg :

Wij hebben bij Grendsen, bewesten Dunaburg wederom een Russische stelling bestormd. Ten Oosten van Madzial, alsook op het front tusschen Smorgon en Wischnew zakten aanvallen der Russen onder gevoelige verliezen voor den vijand in elkaar. Deze legers namen gisteren 1,360 Russen gevangen.

Legers van veldmaarschalk prins Leopold van Beieren :

De Russen zetten hun vruchtelooze plaatselijke aanvallen voort. Al hun ondernemingen zijn verijdeld. Zij verloren zes officieren en 494 man aan gevangenen met zes machiengeweren.

Legers van veldmaarschalk von Mackensen :

De toestand is onveranderd.

De *Legers van generaal von Linsingen* zetten hun aanval voort.

De Duitsche troepen hebben gedurende de maand September in het Oosten 421 officieren en 95,464 m. n gevangen genomen, 37 kanonnen, 298 machiengeweren en één vliegtuig buitgemaakt.

FRANSCHE

PARIJS, 30 September. — Ambtelijk bericht van 15 uur :

De vijand heeft in Artesië door een zeer heftige beschieting onze opstellingen ten Oosten van Souchez bestookt. In Champagne hebben we voet gekregen in verscheidene punten in de loopgraven van de tweede vijandelijke verdedigingstelling ten Westen van de hoogte van Tahure en ten Westen van de hoeve Navarrin. Op deze laatste plaats zijn zekere gedeelten onzer troepen over de vijandelijke linie geraakt en met beslistheid vooruitgekomen; doch ten gevolge van het zeer heftig flanken samengetrokken vuur van den vijand, moesten ze terug. De veroverde punten der tweede lijn zijn vast in ons bezit.

Ten Zuiden van Ripont hebben wij de verovering van de eerste vijandelijke stelling voltooid door een gedeelte van het belangrijk steunpunt genaamd « het werk van de nederlaag », te bemachtigen.

Op het overige van het front verliep de nacht rustig.

Ondanks het ongunstig weer hebben onze luchtsmaldeelen gisteren de verbindingslijnen achter het vijandelijk front beschoten. Granaten werden geworden op de stations van het Suippe-dal : Bazancourt, Warneville, Pont-Tavergnier, Saint-Hilaire-le-Petit, alsook op een kolon op marsch bij Pomme-Py.

PARIJS, 30 September. — Ambtelijk bericht van 23 uur :

In België heeft ons zwaar geschut de aanval van de Britsche vloot tegen de kustbatterijen ondersteund.

In Artesië niets belangrijks.

In den omtrek van Roye heeft de vijand wat bedrijvigheid aan den dag gelegd. Eene sterke verkenning werd door ons vuur verdreven.

Vóór Beuvraignes hebben we verscheidene mijnen doen ontploffen, welke de vijandelijke loopgraven beschadigden.

In Champagne hebben we terrein gewonnen, ten Noorden van Mesnil en meer oostwaarts, tusschen de hoogte 199 ten Noorden van Massiges en de baan van Villesur-Tourbe en Dormois. Op dit laatste punt hebben wij gevangenen genomen. Een vijandelijke tegenaanval is er in gelukt opnieuw voet te krijgen in het « werk van de nederlaag »; een tweede zeer heftige tegenaanval in denzelfden sektor werd volkomen afgewezen.

Een groep vliegtuigen heeft vandaag 72 granaten op het station van Guignicourt geworpen. De beschieting schijnt weinig gevolgen te hebben gehad. Onze vliegtuigen, welke met heftigheid beschoten werden, zijn in hun aanhechtingshaven teruggekomen.

RUSSISCH

SINT-PETERSBURG, 29 September. (Sint-Petersb. Telegr.-Agentschap.) — Officieele mededeeling van den generalen staf :

In de streek ten Noord-Westen van Friedrichstadt hebben de Duitschers de dorpen Tsjoesj en Ligger, ten Noord-Westen van Birsgaden zondre sukses aangevallen. (Ligger ligt vlak ten Westen van het vroeger genoemde dorp Strigge, ten Noorden van de Swirdzj; van Tsjoesj is ons de juiste ligging onbekend. — *Red.*). Wij sloegen deze aanvallen door geschut- en geweervuur af.

In de streek van Dunaburg vermindert het geschutvuur geen oogenblik in hevigheid. Door ons vuur slaan wij aanvallen der Duitschers op het front Sjeteni-Swentenmeer-Meddoem af. (Dit front ligt ongeveer 10 kilometer achter het front, waarop de strijd om Dunaburg begonnen is en een kleine 10 kilometer ten Zuid-Westen van die stad. — *Red.*)

Ettelijke ontmoetingen van sekondair belang bij Kosjani (ten Noorden van Postawy, waar de Duitschers ruiterijgevechten melden).

Ten Noorden van Krewo (ten Zuid-Oosten van Osmiani) heeft de vijand onze troepen met kracht aangevallen en een weinig achteruitgeworpen.

Ten Zuiden van de Pripet heeft de vijand herhaalde malen het dorp Tsjartorisk aangevallen. Zijne aanvallen werden aanvankelijk afgeslagen, maar vervolgens, dank zijn aangekomen versterkingen, slaagde desniettemin de vijand erin ons over de rivier Styr terug te dringen.

Op 28 September heeft de vijand, een orkaan van vuur ontwikkelend, driemaal het dorp Nowo-Aleksinets aangevallen, maar telkens hebben wij hem door samengetrokken geschut- en geweervuur teruggedreven.

In de streek van het Kupczynce aan de Strypa, ten Westen van Tarnopol, wordt het geschutvuur heviger.

Na een verbitterd gevecht maakten onze troepen zich van de vijandelijke loopgraven meester en van een van zijn steunpunten ten Westen van Chodaczkow.

Hun offensief voortzettend, liepen onze troepen storm, na een krachtige voorbereiding door het geschut. Zij doorbraken de prikkeldraadversperringen en veroverden de vijandelijke loopgraven ten Oosten van Kupczynce.

BERICHT.

Men deelt ons mede, dat sommige verkoopers — namelijk te Brugge — ons blad tegen 10 centiem per nummer aan den man brengen. Tegen die oneerlijke doenwijze verzetten wij ons met kracht. Onze prijzen zijn zoo berekend, dat aan de verkoopers eene voldoende winst overblijft wanneer zij de GAZET VAN BRUSSEL voor 5 centiem afleveren.

Wij noodigen al onze lezers uit te weigeren meer dan 5 centiem voor ons blad te betalen en wij verzoeken ze beleefd ons elk misbruik te willen bekend maken.

OP DEN BALKAN

De Bulgaarsche Ministerpresident naar Berlijn.

BERLIJN, 1 Oktober. — Verscheidene morgenbladen te Weenen melden dat de Bulgaarsche ministerpresident zinnens is naar Berlijn te reizen.

Telegrammen

De nieuwe Italiaansche Minister van Marine.

ROME, 1 Oktober. (Agenzia Stefani.) Ambtelijk bericht :

De koning onderteekende gisteren een besluit, waardoor vice-admiraal Camillo Corsi tot minister van marine benoemd wordt. De nieuwe minister legde gisteren in het hoofdkwartier den eed in de handen van den koning af.

Het vertrek van Dr. Dumba.

WASHINGTON, 1 Oktober. — De Engelsche gezant Spring Race overhandigde vandaag aan het Staatsdepartement een pas voor den Oostenrijk-Hongaarschen gezant Dr. Dumba.

In het Engelsch Lagerhuis.

ROTTERDAM, 1 Oktober. — Uit Londen wordt gemeld :

In het Lagerhuis kwam het gisteren tot een bespreking over den vrijhandel. De eene afgevaardigde voor en de andere na keerde zich tegen de nieuwe tolrechten.

Het munitieverbruik in Frankrijk.

ROTTERDAM, 1 Oktober. — Men meldt uit Parijs aan de *Daily Mail*, dat gedurende het driedaagsche bombardement de Franschen één millioen projektielen schoten.

Nieuwe stortregens in Italië.

BAZEL, 1 Oktober. — Uit Riviera worden nieuwe stortregens gemeld, die steden en dorpen onder water zetten.

machiengeweren.

De nood in Rusland.

SINT-PETERSBURG, 1 Oktober. — *Rjetsch* meldt dat sedert eenige dagen er in Reval volkomen gebrek is aan hout en levensmiddelen. Die toestand is te meer onbegrijpelijk, dat Reval niet belegerd is.

Het blad stelt de beambten van de Staatsspoorwegen verantwoordelijk en zegt dat zij hunne taak niet opgewassen zijn.

Uit Amerika.

NIEUW-YORK, 1 Oktober. — Het Staatsdepartement logenstraft het bericht, dat de onderhandelingen over het *Arabic-geval* stop gezet waren. De toekomstige Duitsch-Amerikaansche betrekkingen wordt rooskleurig te gemoet gezien. De Staatsbeambten spreken niet meer over de waarschijnlijkheid van een afbreuk der diplomatieke betrekkingen.

Uit Indië.

BERN, 1 Oktober. — Uit Bagdad wordt gemeld, dat het 8e Indische Murhena en het 10e Shik-regiment aan het muiten gegaan zijn. Bij het optreden van Engelsche troepen ontstond een hevig gevecht, waarin 1,200 Engelschen vielen, waaronder twee majoors, Hyl en Goors. Het 8e Indische regiment had 900 en het 10e 200 dooden en gewonden.

Nieuwe Italiaansche Opperbevelhebber.

BERLIJN, 1 Oktober. — Aan het *Berliner Tageblatt* wordt medegedeeld :

In goed ingelichte Italiaansche kringen wordt verklaard dat in de naaste toekomst het overnemen van het Italiaansch opperbevel door generaal Porro te verwachten is.

Werkstakingen in Italië.

MILAAN, 1 Oktober. — Volgens de *Secolo* breidde de werkstaking onder de wevers zich uit tot in de fabrieken van San Giorgio, Rescaldina en Canegrata.

Kleine Kroniek

Te Brussel.

De stad Brussel en de voorsteden der hoofdstad doen al wat ze kunnen om werk te verschaffen aan de werkloozen. Te Brussel worden de volgende werken uitgevoerd : de kinderkribbe in de Noord-Oostelijke wijk, de kinderkribbe van de Bootenkaai, de technische lagere school, vergrooting van de meisjesnormaalschool. Dan nog herstellingswerken aan de kerk op den Zavel, uitwendige herstellingen aan de kapel van Trun en Taxis, langs de Bodenbroeckstraat; uitwendige herstellingen aan de Sint-Markuskerk, langs de Regentiestraat; bouwwerken aan de werkmanshuizen in de Blaes- en Hoogstraat. Deze gebouwen zullen nog dit jaar voltooid zijn.

Er is ook spraak eene kinderkribbe te bouwen in de buurt van die werkmanswoningen. Deze kribbe zou 180 kinderen kunnen herbergen. Ook zouden de kleine kinderen van de bewoners dier huizen er bewaakt worden.

Ook te Elsene en te Sint-Gillis zullen belangrijke en nuttige werken uitgevoerd worden.

Onze Taal te Jette.

Onze lezer, die ons eerst had geschreven over de in het Fransch ingevulde kaarten voor het schoolonderzoek te Jette, meldt ons nog een en ander naar aanleiding van het antwoord van den heer Leflot :

« Als de heer Leflot met « onze vrienden » politieke vrienden heeft bedoeld, dan heeft hij het mis. Wij hebben niets dan Vlaamschgezinde vrienden en die zijn op 't stadhuis te Jette blijkbaar niet te vinden. Wel kan men in den gemeenteraad eenige leden ontdekken, die niet eens Fransch kennen en die, om konsekwent te zijn, dus hardnekkige verdedigers der Jettesche Vlamingen *zouden moeten* zijn — maar ze zijn nu eenmaal niet konsekwent; wèl kan men in den gemeenteraad leden van politico-Vlaamschgezinde vereenigingen aantreffen, maar die zijn — natuurlijk! — maar Vlaamschgezind in verkiezingstijd, maar op en top Vlaamschgezind, neen!

« Een zonderlinge tegenstrijdigheid met zich zelf leveren de huidige Jettesche gemeentebazen. Ze waren pas aan 't roer, of ze stuurden in de heele gemeente, bij iedereen, de talenstatistiek van Jette aan huis met nog wel, merkwaardigerwijze, in 't lang en in 't breed de opmerking er onder, dat in Jette *meer dan de helft* der inwoners *niets dan Vlaamsch spreken*. Een redelijk mensch zou daaruit de gevolgtrekking opmaken, dat het gemeentebestuur van Jette ingezien had, dat het vroeger een verkeerden weg had ingeslagen en dat het voortaan de gemeente zou beheeren in de taal van de meerderheid der inwoners. Morgen brengen! Alles wordt in het gemeentebestur in 't Fransch bedisseld, men kan er met moeite een Nederlandsch stuk bemachtigen.

Getuigschriften, geboorte-, overlijdens- en huwelijksextrakten, identiteitspapieren worden geregeld in 't Fransch opgesteld. Berichten over commodo- en incommodo-onderzoeken insgelijks. Dit alles gebeurt te Brussel zelf nochtans in de twee talen.

« Ook de talrijke organismen, die hier tot stand kwamen met den oorlog, gebruiken bijna uitsluitend Fransch : steun- en voedingskomiteit, werk van het stuivertje, enz., enz.

« Een *Cercle des Ambulanciers* voor Jette en Molenbeek haalt hier geld op om kistjes naar de krijgsgevangenen te zenden. De kwijtbriefjes (ik zend u een exemplaar tot bewijs) zijn Fransch alleen. En toch maken van dien *Cercle* verscheidene menschen deel uit, die zich als Vlaamschgezinden laten doorgaan.

« Ik zou op die wijze kunnen voortgaan. Zoolang de Jettesche Vlamingen echter zelf geen toezicht uitoefenen en zich vereenigen, zooals te Molenbeek, te Laken, te Schaarbeek met tamelijk goed gevolg gebeurd is, zal men te Jette voortknoeien.

« In elk geval, als de heer Leflot die menschen tot onze *vrienden* stempelt, dan kent hij of *ons* of *hen* niet. »

Goed Nieuws.

We hadden onlangs de vrees uitgedrukt, welhaast te moeten loopen met vuil linnen, bij gebrek aan zeep.

Nochtans verbetert de toestand. Er is reeds een merkelijken afslag op den prijs der zeep waar te nemen.

Wij vernemen uit vertrouwbare bron, dat in een nabijzijnde toekomst de zeep nog meer zal afslaan. Men heeft nieuwe middelen gevonden tot het bereiden der zeep. Men zal namelijk zeep vervaardigen uit noten....

Ook de prijs van de rijst schijnt binnenkort te zullen afslaan.

Vindingrijke Geldmakers.

In Brussel is een nieuwe nering uitgevonden : in tijd van oorlog beproeft men nu eens dit, nu eens dat om aan den kost te komen en ge moet al wat doen voor een korstje brood.

Men handelt nu in aeroplane-briefkens. Als er een Fransch vliegtuig boven de hoofdstad is geweest, dan heeft dit natuurlijk briefkens moeten laten regenen op de bevolking. Op de briefkens staat dan « goed nieuws ».

Ge kunt een afschrift krijgen voor 5 of voor 10 centiem. Het echte briefken, dat men opgevangen heeft in zijnen hof, zou men voor geen honderd frank afstaan. Uit vrees voor de Kommandantur zou men het zelf niet durven toonen! Maar er zullen wel drukkerijen te vinden zijn, die zulke aeroplane-briefkens nog een grootere waarde en een groote echtheid zullen willen geven.

Onderaan het papierken staat dan : « Au revoir! » Moest men er op laten volgen : « dans quinze jours! » dan kreeg men er allicht een halven frank voor.

De oorlog maakt de menschen vindingrijk, maar een leege porte-monnaie heeft nog meer het vermogen van het vernuft te scherpen.

De Poeliers bedreigd. — De duurte der Eieren.

In den beginne van den oorlog, toen alle verkeer stilviel en alle verbinding met het buitenland afgesloten werd, ontstond er al dadelijk gebrek aan maïs.

Gedurende verscheidene maanden kwam er geen maïs het land meer binnen. Alleen zij, die een voorraad tarwe hadden opgedaan konden nog kiekens kweeken. Natuurlijk had dit alles een gevoelige terugwerking op den prijs der eieren.

In ontelbare hoeveelheden werden de kiekens gedood, deels door gebrek aan voedsel voor de dieren, deels bij gebrek aan vleesch voor de menschen zelf. De eierenopbrengst verminderde zeer en de prijzen stegen in verhouding.

Na eenigen tijd kwam er door bemiddeling van het Nationaal Voedingsbestuur weer maïs binnen. Maar de voorhanden hoeveelheid was zoo gering en de prijs zoo hoog dat het weinig of niets baatte.

Nu is er reeds geruimen tijd geen spoor meer van maïs, andere tarwe is niet te bekomen. De kiekenkweekers zijn dus genoodzaakt al hun gevogelte te dooden. Alleen op de pachthoeven kunnen er nog hoenders gehouden worden.

Zooals onze veestapel bedreigd wordt, is ook de eieropbrengst in gevaar.

Nu staat nog de winter voor de deur, de hennen leggen niet meer en heel weinig eieren komen nog ter markte. Zoo de toestand niet spoedig verandert, zullen de smakelijke eieren tot die gerechten behooren, die alleen kunnen verschijnen op de tafel van rijke lieden.

Oorlogshumor.

Soldaat Brown. — Wie heeft deze boterham gesmeerd?

Zuster Mary (streng). — Dat heb *ik* gedaan.

Soldaat Brown. — Oho! Wie heeft de boter er dan afgenomen? *(Punch.)*

Splendid Cinéma

27, Kruidtuinlaan, 27, Brussel

Programma van 1 tot 7 Oktober

AMSTERDAM
Documentaire

ROBINET IN VACANTIE
Komiek

In de Kersentijd
Dramatische komedie

HET WINDSCHERM
Komische komedie

DOOR DE LIEFDE
Groot drama in 4 deelen. — Gencel in kleuren

Vraagt aan het winket van de SPLENDID CINEMA
de ramme boekjes aan verminderden prijs

10 Stalles . . fr. 8.00 | 10 Fauteuil . fr. 5.50
10 Faut. reservé : 11.00 | 10 Loges . . . 16.50

FINANCIEELE KRONIEK

Belgische Stadsloten.

Het is reeds dikwijls gebeurd dat lezers der GAZET VAN BRUSSEL ons schreven om inlichtingen te bekomen over eenig stadslot. Die vragen herinneren ons aan iets dat wij reeds lang wisten : het bijzondere belang dat die stadsloten voor alle kleine spaarders bezitten.

Voor eenige jaren kenden de boeren en de werklieden, ja zelfs vele kleine burgers, op financieel gebied niets anders dan die stadsloten..... en zoodra zij een honderd frank hadden bijeengezameld richtten zij zich heel natuurlijk naar den nabijwonenden wisselagent om hem eene aktie (?) van Brussel, Antwerpen of Gent te vragen.

In dien tijd waren alle spaarkassen bijna uitsluitelijk uit stadsloten en nationale staatsrenten samengesteld. En die waarden waren inderdaad daartoe gansch geschikt vermits hunne koersen zich zonder schommelingen altijd rond de aankoopprijzen hielden.

Ellaas! Dat alles is veranderd en dezelfde loten welke me ngraag aankocht rond 95 tot 100 frank, en die men zeker was te kunnen rond dezelfde prijzen terug tegen geld ruilen, hebben gedurende de laatste jaren steeds hunne koersen zien tuimelen, zoo wat 1/3 van hunne verkoopwaarde verliezende. Wij zeggen « **een derde van hunne verkoopwaarde** » want de echte waarde, de wezenlijke waarde van die loten is steeds dezelfde gebleven, en de waarborgen er aan gehecht hebben ook niet de minste verandering ondergaan.

Waarom zijn die waarden dan eigenlijk zoo laag gevallen? Dat is zeker de vraag die ons het meest gesteld werd... Ook is zij zeer eenvoudig te beantwoorden.

Men heeft over het dalen der beursnoteeringen van stadsloten zoowel als van staatsrenten van eersten rang, overvloedig gepraat en geschreven. We zouden onze huidige rol te buiten gaan, moesten we al de oorzaken van dien zakentoestand zorgvuldig nagaan. Want, gelijk vele ekonomisten het beweren, zijn er daartoe, naast de tastbare redenen, vele oorzaken die men niet zoo gemakkelijk kan uitdrukken, en die natuurlijk voortspuiten uit het gansche ekonomische leven zelf.

Voor hetgeen wij hier bepalen willen zal het ons volstaan te erkennen dat :

1° De verandering sedert eenige jaren in den geest der kleine spaarders ontstaan, reeds eene eerste oorzaak is van de vermindering der noteeringen van de stadsloten in 't algemeen. Inderdaad, al wie tegenwoordig eenige honderd frank bezit wil daarmee « spekuleeren ». Menige malen heeft hij zijn geld gedeeltelijk en soms gansch verloren. Zeer zelden heeft hij iets gewonnen. Dat is zonder gevolg. De duivel van het spel, zooals Conscience dit noemde, bezit de ziel van die kleine kapitalisten. De schommelingen der beursnoteering is hun onontbeerlijk : zij willen waarden (?) die kans hebben te stijgen en hunne gelden te verdubbelen..... Eilaas! Hoe menige malen gebeurt juist het tegenovergestelde! En hoe menige malen ook hebben wij, een wisselkantoor bezittende, getracht die neiging te bestrijden! Hoe dikwijls, wanneer een werkman of een winkelier ons kwam raad vragen, over het beleggen van eenige honderd of duizend frank, vrucht van jaren arbeid, of van eene lang verwachte erfenis, hoe dikwijls hebben wij met tegenzin gesproken, wanneer wij van voorzichtigheid spraken, en stadsloten of staiatsleeningen voorstelden. Men wilde daarin zijn geld niet verkwisten (!) zijnen tijd niet verliezen..... Men kende iemand die met die of gene waarde veel geld had verdiend en men moest ook zoo iets hebben, waarmede het mogelijk was ook geld te winnen. — « Maar, weet je, man lief, dat al die titels, waarmede geld te verdienen is, ook dikwijls nu geld kunnen opvreten en ,dat, in 't algemeen, waar kans is tot winst, ook kans tot verlies bestaat? » — « Ja, dat weet ik best, wees maar gerust, en zeg mij wat ik mag koopen; iets dat kans heeft tot stijgen. » Natuurlijk verandert die spreekwijze zoodra de beursnoteeringen wat verzwakken, en de aangekochte papieren wat terug deinzen..... dan komt men verschrikt terug : « Zal dat zoo voortgaan? enz.... » Maar men verkoopt toch niet, en, verkoopt men, dan is het om iets anders van denzelfden aard te nemen. Natuurlijk, men moet het verlorene terug vinden.

Uit dit alles komt het dat stadsloten minder gunst genieten. Vele spaarders hebben ze verkocht om titels naar den smaak van den dag te koopen. Vele andere spaarders, die geld hadden, en dit ook in stadsloten hadden kunnen bezetten, hebben het anders gebruikt.

Minder gevraagd, meer verkocht, moesten die arme loten dan ook dalen.....

Verder heeft men opgemerkt, en hier is de opmerking gansch gerechtvaardigd, dat de stadsloten toch bitter weinig interest verschaften. Want, terwijl de rentevoet in de laatste jaren gedurig steeg, en de beste waarden zeer gewoonlijk 4 tot 4 1/2 en zelfs 5 ten honderd betaalden, bleven onze loten maar 2 of 2 1/2 ten honderd betalen. Het was niet genoeg, en dit ook bewoog vele menschen tot het wijzigen van den aard hunner beleggingen. Het gedurig stijgen van den kost des levens noodzaakte grootere inkomsten en die tweede neiging gaf natuurlijk een tweeden slag aan de noteeringen van onze loten, die dit niet meer noodig hadden om lager te vallen.

Nochtans..... maar wij gaan te ver. Wij zullen in onze volgende kroniek de juiste waarde dier loten blootleggen. Want wij waren van zin te bewijzen hoe onjuist het is die loten zoozeer te minachten. Wij wilden er de voordeelen en de waarborgen van uitleggen. Dit zal dan toekomenden Zondag geschieden..... ALADIJN.

BRIEVENBUS.

Mevr. S. H., Hippodroomlaan. — In de gansche lijst door U aangegeven betalen alleen : « Chemin de fer Meridional » en « Chemins de fer Italiens ». Russische koepons zijn heden niet ontvanghaar.

—E. S., Hasselt. — Gevraagde koepon betaalt niet. Wij zullen in 't kort nadere inlichtingen omtrent die zaak kunnen verschaffen. Wilt U ons die vraag binnen veertien dagen herinneren?

L. WIRTH & Co BANK- EN WISSELZAKEN
3, WATERLOOLAAN (Naamsche Poort)
Inkasseering van alle koepons, aan- en verkoop aan de hoogste koersen van alle waarden, nl. Belgische Renten, Schatkistbons, 4 0/0, Stadloten, Buurtspoorwegen, obligatiën 3 0/0. 609

DAGELIJKSCH PRAATJE

DE WEG DER GEDACHTEN.

Wij hebben allen al wel eens gesproken over geestesen over handenarbeid, zonder ons daarbij immer juist rekenschap te geven van de draagkracht onzer woorden. Immers, indien men wel kan spreken over handenarbeid, toch is het niet te betwisten, dat daarmee niet louter op lichamelijke krachtinspanning gedoeld wordt, want de geest toch speelt ook bij zulk werk een zekere rol. Omgekeerd zijn er wel zoogenaamde geestesarbeiders, die hun vingeren kapotschrijven of hun kelen heesch praten.

Het verschil ligt hem maar alleen hierin, dat de tastbare, de zichtbare uitslag bij geestesarbeid lang niet in evenredigheid is met de krachtsontwikkeling, die er aan is voorafgegaan, terwijl die uitslag bij handenarbeid beter tot de zinnelijke vermogens doordringt en wel eens voor gevolg heeft, dat de verivekkende kracht te hoog aangeschreven wordt.

Daar hebt ge bij voorbeeld het werk van een schrijver, dat zich tastbaar voordoet als een grooter of kleiner aantal zwart-op-wit bedrukte bladen papier tot een bundel vereenigd. Een tweede voor den buitenstander te ondergane indruk kan door de lektuur verschaft worden, maar in dit geval reeds, wordt van hem een krachtsinspanning gevergd, die hem in vele gevallen voor den arbeid van den schrijver zelf zeker minder vatbaar maakt. Trouwens, de meeste menschen lezen immers de boeken niet. Voor hen blijven boeken niets minder of ook niets meer dan door een stel drukkersjongens zwartgemaakte en door een boekbinder vereenigde velletjes papier.

Dat boek heeft zooveel bladzijden en is zoo groot gedrukt, dus heeft het zooveel tijd gekost om 't te drukken en zooveel om het te schrijven, zijn wiskundige begrippen, die men desnoods aan een eenigszins verstandig prozaïsch aangelegd mensch nog wel zou kunnen doen slikken.

Maar dat is in de meeste gevallen ook alles en gaat dan trouwens veelal reeds ver boven het gemiddelde menschelijk intellekt uit.

Hetzelfde geldt voor een dagblad.

« In deze krant heb ik zooveel vierkante centimeter tekst en zooveel vierkante centimeter advertenties. In gene : zooveel en zooveel. Ze kosten allebei vijf centiem. Ik neem deze met het meest tekst. » Dit is de redeneering van Snuggermans.

Slimmeken, die zal misschien nog wel wat verder toekijken en wel eens natellen of er wel evenveel letters in elken vierkanten centimeter steken, maar dat is dan

wel het maksimum van het navorschingsvermogen.

Van de verwekte geestkracht, van de opgestapelde gedachten, die in een krant zitten, hebben de meeste menschen geen voorstelling.

Zij koopen appelen voor citroenen en suikereieren voor echte. Immers, de onzichtbare bestanddeelen van een echte. Immers, de onzichtbare bestanddeelen van een produkt eischen een voorstellingsvermogen, dat niet alledaagsch is.

Maar denk er zelf maar eens over na, nu ik er uwe aandacht heb op gevestigd, wat er in ieder nummer van een behoorlijke krant zooal aan potentieele geesteskracht vergaderd ligt, buiten de zuiver stoffelijke moeite van schrijven en drukken. Zelfs in de eenvoudigste voddenkrant ligt er meer dan men zich voorstelt. En tracht dan in de toekomst de waarde van een blad te bepalen, in de eerste plaats naar het kwantum geestelijke energie, dat er in is verwerkt.

Als gij dat inderdaad vermoogt, als gij u eventjes voorstelt hoeveel geestelijke motoren in gestadige apperceptie voelhoornen om tot gedachten te verwerken wat zij alle dag van buiten opvangen....., dan zult gij u kunnen voorstellen wat een denkend schrijver voelt, als hij bij zijn kruidenier versche bokking ziet bestellen in een studie over..... ja, laten we zeggen : over transcendentale wijsbegeerte..... KOBEN.

INGEZONDEN

Geachte GAZET VAN BRUSSEL !

Na het lezen van uw bericht, omtrent de indeeling der leerlingen in de Athenaea, waarbij onze oogen zich openden van blijde verrassing, vragen we ons af, wat wij moeten gelooven. Wij van onzen kant vernemen nu, dat dat er op het Athenaeum van Brussel niets veranderd is. De Waalsche en waalschdrijvende Prefekt heeft weer, **alleen** de inschrijvingen en dus de indeeling der leerlingen gedaan; diezelfde prefekt, die toeliet dat een leerling in de Waalsche afdeeling zat en de broeder van dien leerling in de Vlaamsche, twee kinderen der zelfde Vlaamsche ouders ! ! De heele Vlaamsche bevolking van Brussel vraagt : Is het waar, dat het bevel der Duitsche overheid niet werd uitgevoerd, dat de Prefekt zonder Vlaamsche hulp heeft ingeschreven ?

Ja of neen ? We moeten dit weten !

Met dank
J. V.

Onze nota : Wij kunnen slechts het bedoelde artikel bevestigen; de inhoud kwam uit een welingerichte bron. Misschien heeft men echter nog den tijd niet gehad om den nieuwen maatregel ten uitvoer te brengen.

V. G. MAHIEU, WISSELAGENT, 55, Joseph II straat, 55, BRUSSEL
Betaalt van 9 tot 12 uur, bestens Rio-Light 1908, Bulgarije, Argentina, Lampelune, enz. Van nu af aan : Nord-Espagne, Badajoz, Espagne Int., Cedules Argentine, van September en Oktober 1915.
ALLE COUPONS
INLICHTINGEN VAN ALLERLEI AARD. 503

Gemengd Nieuws

BRUSSEL

Eenen aal de vaart. — Wij meldden onlangs dat een kind in de vaart werd geworpen, den avond van den 26 September, te Laken, om 6 1/2 uur. Zekere inlichtingen heeft het kindje heel Kunkel, heeft Kastanjeboomstraat laten en spreekt Fransch. Zijn moeder zou Zuidna genoemd worden, klein zijn van gestalte, dik en met zwart haar. De vader schijnt in den oorlog te zijn. Het kind droeg een beret met het woord « Marine », een blauw broekj een een jersey in roode wol.

Huis geplunderd. — Toen M. D..., rentenierster, Dikke Torenstraat, te Etterbeek, terugkwam uit huis kwam na een lange afwezigheid, stelde zij vast dat het huis heel en al was geplunderd. De dieven moeten verscheidene malen teruggekeerd zijn, want in de meubels bleef niets meer over. De politiekommissaris die het onderzoek instelde, heeft vingerafdrukken opgenomen.

Aan wie de boter ? — Woensdagmorgen bemerkte een politieagent op de Dailylaan drie kerels die op de vlucht gingen, eenige klompen boter achterlatende, welke zij zonder twijfel moeten gestolen hebben. Men zoekt den eigenaar der boter op.

Waarden met verbod getroffen. — Ten nadeele der erfgenamen van pastoor Ampoyse van Onhaye werden de volgende waarden ontvreemd :

Een obligatie van 500 frank, serie J., Crédit Général Hypothécaire, n. 791.

Negen obligaties van 100 frank, serie J., Crédit Général Hypothécaire, n. 2752, 2753 tot 2738 inbegrepen.

Zeven obligaties van 100 frank, leening der buurtspoorwegen, 3 ten honderd, Januari-Juli, n. 60,181 tot 60,184 inbegrepen, 60,375, 60,376, 60,377.

Ten nadeele van M. Orman van Lesser werd een obligatie van de Providence Belge, n. 12,373 gestolen.

Diefstallen. — M. D..., Nieuwe Graanmarkt, stelde vast, dat in zijn winkel van pelsen sinds eenigen tijd artikels van groote waarde gestolen werden. Hij zweeg, maar bespiedde zijn personeel. Maandagmorgen bemerkte hij dat zijn loopjongen een zoogenoemde « petit-gris » ontvreemdde. Naar het politiebureel gebracht, bekende de kleine dief zijn misdrijf.

— Terwijl M. H..., Hollandsch koopman, gisteren zijn middagmaal nam in een spijshuis der Kruidtuinlaan, heeft iemand zijn overjas met een portefeuille, 800 frank inhoudend, gestolen.

— Er zijn dieven met valsche sleutels in een huis der Voltairelaan gedrongen en hebben er voor 300 frank koperen en andere voorwerpen gestolen.

— Terwijl M. Angelica L..., Konstantinopelstraat, zich gisteren in de menigte gevond op het voetpad van de Groote Bazar, werd haar geldbeurs gestolen, 150 mark inhoudend.

— Dinsdagavond op het oogenblik dat M. Louisa C..., Michielstraat, de Leopold II laan overstapte, rukte een 15-jarige knaap haar handtasch uit de handen. Er was nog eenig geld in.

Een politieagent erg gewond. — Toen Woensdagavond de politieagent Cortvriendt, van St.-Gillis, op den Steenweg op Alsenberg, een wielrijder wou in hechtenis nemen die zonder licht achter een tram voortreed, werd hij door dit rijtuig omvergeworpen en erg gekwetst aan het hoofd. De wielrijder reed hem over het lichaam en verdween. De arme man is bij den geneesheer gevoerd geweest.

Aanhouding van twee dieven. — Sinds eenigen tijd werden in het Kamerenbosch de koperen deksels der straatlantarens gestolen. De politieagent Van Muylder bemerkte gisteravond twee jongens die niettegenstaande het slecht weder, in het bosch gingen wandelen. Ze onder een hoop bladeren ziende zoeken, werd hij in zijn vermoeden gestaafd. Hij vatte de beide schelmen, die een groot aantal lantarendeksels onder den bladerhoop hadden verborgen.

NIEUWS UIT LEUVEN

(Van onzen medewerker.)

Het maatschappelijk leven zwenkt allengs naar de oude plooi. Alle onderwijsgestichten zijn geopend. Alleen de uitheemsche kostschoolleerlingen ontbreken.

De gemeenteberoepschool voor jonge lieden voor metaal- en houtbewerking heeft reeds hare leergangen aangevangen. Deze worden voorloopig gegeven in het gebouw van 't Atheneum.

De leergangen aan het Muziek-Konservatorium herbeginnen op 4 Oktober aanstaande.

De inschrijvingen voor dit gesticht worden ontvangen op 4 Oktober, om 10 uur, Blijde Inkomststraat. Leergeld : 5 frank per leerling; voor klavier en zang : 10 fr.

De Nijverheidsschool is sinds 1 Oktober heropend. Leertijd van 17 1/2 tot 19 1/2 uur. De school is ingericht in het Atheneum. Leergeld voor al de kursussen : 20 frank. Handelsafdeeling : 10 frank. Alle andere leergangen : 5 frank.

De Akademie voor schoone kunsten gaat open op 4 Oktober, in de gemeentschool vierde graad, Brusselsche straat.

Middelbaar en hooger onderwijs van teekenen, schilderen, boetseeren en bouwkunde, in het lokaal van den Staf der Burgerwacht, Aardappelmarkt.

De gemeenteberoepschool voor jonge meisjes herbegon op 1 Oktober, te 8 1/2 uur.

De beroepsleergangen bestaan uit : kleedervervaardiging, linnennaad en handelsonderricht; volledigen leergang in snijkunst en beroepsteekenen.

De handelsafdeeling omvat het boekhouden, de handels-briefwisseling, snel- en machienschrift.

Leergeld : 40 frank per jaar voor al de leergangen.

Het volgen der algemeene leergangen is verplichtend, de handelsafdeeling uitgenomen.

Op 4 Oktober aanstaande herneemt ook de St-Pietersambachtschool hare leergangen in handelsleer, Nederlandsch en Fransch, machien- en snelschrift.

Bovendien wordt er een tijdelijke tweejarige leergang gegeven over het verzekeringsbedrijf, ten nutte van verzekeringsbedienden en agenten en voor dezen die zich met het verzekeringsvak willen bezighouden.

Leergangen voor iedereen toegankelijk. Lesuren : van 18 1/2 uur tot 20 uur.

Leergeld : 5 frank per leergang; voor machienschrift: 10 frank.

Inschrijvingen op 3 Oktober, van 11 tot 12 uur, in de bovenazal der Gilde van Ambachten en Neringen.

Weldadigheidsfeest. — Op 27 dezer greep een weldadigheidsfeest plaats, ten bate er krijgsgevangenen, in de zaal der Alhambra.

Er was machtig veel volk opgekomen. Turnoefeningen, muziek- en zangstukken werden uitgevoerd. Er was zelfs een plaatsje ingeruimd voor een Vlaamsch lied !

't Was weinig, maar 't was dan toch iets!

Zou de heer Adams, de kapelmeester, een door en door Vlaamsche jongen, meenen we, vergeten hebben dat er Vlaamsche, Belgische toondichters bestaan ?

Rassini, Massenet en Halévy werden opgevoerd : voorzeker puik werk.

Maar Peter Benoit, Jan Blockx, Edgar Tinel, Gevaert, Samuel, Mathieu, Dubois, en veel anderen nog, tellen die dan niet meer mede ?

Is men gaan meenen dat hunne partituren in 't oorlogsgeharrewar op den loop zijn gegaan ?

De weldadigheidsfeesten, deze laatste maanden gegeven, gingen nagenoeg alle mank aan 't zelfde euvel.

Als men in de toekomst nog dergelijke feesten inricht, zou men toch wel eens « onze » kunstenaars mogen indachtig zijn.

Het leven in onze tooneel- en zangkringen. — Dit is er treurig. De logheid des doods. Vergaderingen kan men niet meer bijeenkrijgen. Het Tooneelverbond ligt uitgestrekt in den doodsslap. Niets wordt gedaan, niets beproefd. Ongeneesbare lamheid. De tragische omstandigheden hebben de spieren geknakt.

Vele leden dezer kringen zijn bij het leger, anderen zijn uitgeweken, sommigen, o smart! onder de aarde, ginds.

De stadsschouwburg is opgegaan in puin, het strijdperk waar zij zich met elkaar maten in loffelijke kunstbetrachting.

Het zal een heelen tijd duren, vooraleer dit alles weer op hechte grondslagen zal staan.

Doch, wanhopen mag men niet!

De Vlaming is uit taai hout gekapt!

Het voedsel. — Van den 22 dezer is het rantsoen gebakken brood bepaald op 330 gram; de prijs op 0 fr. 40 het kilo.

Een aanplakbrief van denzelfden datum kondigt ook de standardprijzen af van vleesch, graan, suiker, melk, hooi, enz.

Wanneer men die prijzen vergelijkt met deze welke men in werkelijkheid betalen moet, dan gaat men vandaar weg, al droomende.

Voor dezen die het aanbelangt : het haverrantsoen voor voortelingshengsten, op de registers ingeschreven, is tot 5 kilo verhoogd.

De Eigenaarskring. — Deze is voornemens weldra een bezwaarschrift in te dienen tegen de zware, nieuwe belastingen gestemd door het stadsbestuur.

Deze zijn een verpletterende last voor de « afgebrande » eigenaars.

Genoemde vereeniging stuurde deze week een verzoekschrift naar den gemeenteraad, waarin wordt aangedrongen op eene beslissing omtrent de afbakening der nieuwe wijken.

Ontwerpen tot heropbouw. — De bouwkundige Janlet was gelast de ontwerpen op te maken met al de gevels die zouden worden opgericht bij den « gebouwscherm », aan den ingang der Statiestraat. Deze zijn gereed en goedgekeurd door de Koninklijke Gebouwkommissie. zullen worden tentoongesteld, van nu af, elken Maandag, van 14 tot 17 uur, in de geschiedkundige zaal van 't stadhuis.

De ontwerpen en het pleisteren afgietsel van den « scherm », ontworpen door den bouwkundige Michel Derneden, zullen er ook worden uitgestald.

ALPHAMI.

NIEUWS UIT GENT

Koninkijk Muziek-Konservatorium.

De heropening der klassen is vastgesteld op Maandag 4 Oktober.

De nieuwe leerlingen kunnen zich doen inschrijven in het lokaal, Hoogpoort, 54.

Syndikaat de « Gasplaatsersbond ».

Het wettig erkende Syndikaat de « Gasplaatsersbond van Gent en Omliggende » zal Maandag aanst., 4 Oktober, om 7 uur (D. T.), de tweede verjaardag zijner stichting herdenken door eene publieke buitengewone vergadering te houden, waarop al hare bescherm-, eereen werkende leden zullen tegenwoordig zijn.

Zitting van den gemeenteraad.

De gemeenteraad, in zijn zitting van 27 September :

I. — Verleent ontslag uit zijn ambt bij de stedelijke stadsscholen aan M. G. De Coninck en Mevr. Vermeulen-Sosyn.

II. — Beslist met eenparigheid eene vraag gericht tot de stad om, in zekere voorwaarden, vertooningen te laten geven en te ondersteunen in den Grooten Schouwburg, niet in te willigen.

III. — De burgerlijke godshuizen vragen een buitengewoon krediet van 15,000 frank, bij herhaling te brengen in hare begrooting van 1916, voor ontoereikendheid van artikel 19, aankoop van medecijnen en arteenijbenoodigheden, alsook een buitengewoon krediet van 1,500 frank voor ontoereikendheid van artikel 24, onderstand in speciën.

IV. — De rekening der Akademie van schoone kunsten voor 1914 wordt goedgekeurd. De ontvangsten bedroegen 126,436 fr. 62, de uitgaven 116,269 fr. 76, latende een overschot van 10,166 fr. 86.

Voor de behoeftigen.

De nieuwe inschrijvingen voor kleedingstukken en kolen aan de behoeftige inwoners zullen aanvangen Dinsdag 5 Oktober en beurtelings per wijk en per straat voortgezet worden. Een plakbrief, uitgehangen in de stoeplokalen en in de straten zal aanduiden waar en op welke dagen de inschrijving plaats heeft.

Gebrek aan katoen.

De toestand der Gentsche katoennijverheid verslecht meer en meer. De fabriek Nieuw Orléans is bepaald stilgevallen en behalve eenige haspelaasters en wevers werkt men bij Baertsoen en Buysse ook niet meer.

Wegens gebrek aan grondstof zullen de andere fabrieken die bezig zijn hun laatsten voorraad te verwerken, weldra het werk moeten stil leggen.

Op de Gerechtshoven

HANDELRECHTBANK.

De Maatschappij « Les Bougies de la Cour » dagvaardt een harer klanten. Op haar laatste faktuur stond de melding : « Deze waskaarsen kunnen U maar geleverd worden aan 2 fr. 75 de honderd. » De klant wirep op dat hij vóór eenigen tijd een overeenkomst had aangegaan, waarbij men hem beloofd had de kaarsen aan 2 fr. 25 de honderd te leveren. De kaarsen, waarvan hij verwittigd was dat zij duurder kostten, bleef hij behouden, niettegenstaande de opmerkingen der Maatschappij.

De rechtbank wil voor het oogenblik geen rekening houden met de zoogenaamde overeenkomst en verklaart dat de aangeklaagde de waskaarsen had moeten teruggeven onder voorbehoud zijner rechten en van schadevergoeding. Om hem te straffen voor zijn gebrek aan inzicht, verklaart zij hem kooper aan 2 fr. 75 van den ontvangen stock waskaarsen.

STRAFRECHTBANK VAN BRUSSEL.

Berlaminet, bijgenaamd « Patatje », Degreef, Robijns en Morrels zijn beschuldigd : den eerste, tweede en vierde van schoendiefte, de derde van verheeling. De rechtbank veroordeelt den eerste tot acht maand gevang en vijf jaar toezicht, den tweede tot vier maand gevang, den derde tot zeven maand gevangenis en 26 frank boete, den vierde tot vier jaar gevangenis en vijf jaar toezicht.

— De straf van André, die wegens houtdiefte tot acht dagen gevangenis is veroordeeld, en de veroordeeling van Crabbé (vijf maand gevang wegens diefte) wordt bevestigd.

— Wegens slagen wordt Croqué tot vijf maand gevangenis en 26 frank boete veroordeeld.

Ekonomische en Financieele Mededeelingen

Een interessant feit.

Wanneer men de koersnoteeringen van de Londensche Beurs doorloopt, ziet men met eene zekere verwondering dat de Belgische 3 ten honderd rente zich beter handhaaft dan de Fransche 3 ten honderd. Van 23 tot 25 September wankelden inderdaad de Belgische Nationale Fondsen tusschen 66 3/10 en 66 9/10, terwijl de Fransche den 23 tot 63,5 gedaald waren en sedert een weinig boven 64 gestegen zijn.

De Fransch-Engelsche leening.

Reuter seint uit New-York :

Lord Reading, een der leden van de Fransch-Engelsche kommissie, heeft de volgende mededeeling gepubliceerd :

Ik ben thans in staat verklaringen af te leggen inzake de besprekingen, die er tusschen de Fransch-Engelsche kommissie en de Amerikaansche bankiers zijn gehouden. Deze besprekingen hebben er toe geleid, dat een definitief plan is opgemaakt voor een Fransch-Engelsche regeeringsleening in de Vereenigde Staten op een basis, die ruime deelname van het groote publiek mogelijk zal maken.

De opbrengst der leening zal uitsluitend in de Vereenigde Staten worden aangewend voor het verkrijgen van meerdere stabiliteit in de wisselkoersen, hetgeen het handhaven van den Amerikaanschen uitvoer zal bevorderen.

Geen van beide regeeringen heeft ooit een andere buitenlandsche leening uitgegeven, uitgezonderd Frankrijk met de uitgifte van Fransche schatkistbiljetten tot een beperkt bedrag, die binnen de zes volgende maanden vervallen.

De obligaties der nieuwe leening zullen op een rentebasis van ongeveer 5 1/2 ten honderd aan het publiek worden aangeboden. De uitgifte zal plaats vinden door een syndikaat, dat direkt zal worden gevormd door de heeren J. P. Morgan & Co. en door eenige groep van Amerikaansche banken en financieele instellingen. Het syndikaat zal vertegenwoordigers in zich opnemen van alle deelen des lands en alle leden van het syndikaat zullen er op précies dezelfde voorwaarden aan deelnemen.

KERKNIEUWS

In het Heilig Kollege.

Door het overlijden van kardinaal Vaszary is het aantal leden van het kollege der kardinalen verminderd tot zes en vijftig, waarvan zestien gewijd door Leo XIII en veertig door Pius X. Er zijn heden nog vier kardinaalsbisschoppen, vier en veertig kardinalen priesters en acht kardinalen diakens.

In het Heilig Kollege is Italië vertegenwoordigd door zes en twintig kardinaals, Frankrijk door zeven, Oostenrijk-Hongarije en Spanje door vijf, Amerika door vier, Engeland en Ierland door drie, Duistchland en Portugal door twee, Nederland en België door één.

Het oudste lid van het Heilig Kollege is Z. Em. Mgr. de Roverie de Cabrières, bisschop van Montpellier (85 jaar). Na hem komen de kardinaals Gotti en Gibbons (81 jaar). Onder de prinsen der Kerk dragen er twintig meer dan twintig jaar den kardinaalshoed, namelijk : de Portugeesche kardinaal Netto (31 jaar), kardinaal Gibbons, van Baltimore (20 jaar), kardinaal Vanutelli (26 jaar), kardinaal Logue (22 jaar), aartsbisschop Ferrari, van Milaan en kardinaal Gotti (21 jaar).

Kardinaal Vaszary, die nu overleden is, is het achtste lid van het Heilig Kollege, verdwenen onder het pontifikaat van Paus Benediktus XV.

SPORTKRONIEK

WIELRIJDEN

Zesdagenkoers te Gent.

De wedren zal op de volgende dagen gereden worden : Zondag en Maandag op Evergem. Donderdag en Zondag 10e Mariakerke. Vrijdag en Maandag 11 Oktober op Gentbrugge. 's Zondags om 3 uur en in de week om 2 u. De beste ploegen nemen er aan deel.

Zesdagenkoers van Karreveld.

Ziehier de voornaamste punten van het reglement der Zesdagenkoers die vandaag gereden wordt : De proef zal gestreden worden den 3, 4, 5, 6, 7, en 10n Oktober. 's Zondags wordt er 6 uur gereden en in de week 4. De ploegen zijn uit twee man samengesteld die zich vrijwillig mogen afklossen. Op het einde van elken dag zal het eindklassement worden opgesteld; de laatste rangschikking telt dubbel. De ploeg die het minst getal punten heeft zal overwinnaar worden uitgeroepen.

Wielerbaan van St-Nikolaas-Waas. Overwinning van Van Houwaert-Van Bever.

Uitslag der 3-urenkoers op zijn Amerikaansch (verminderd tot 2 1/2 uur) : 1. Van Houwaert-Van Bever 7 p.; 2. P. Vandevelde-Buysse 15 p.; 3. Leviennois-Baele 17 p.; 4. Drogné-Van Leda 27 p.; Beths-Deschrijver en Jacobs-Binst 30 punten.

Proviandeert U bij 15, LIMNANDERSTRAAT BRUSSEL-ZUID Heyermans & Cie
Rechtstreeksche invoer uit Nederland 523

KAATSEN

Etterbeek-Jourdanplaats.

Vandaag, Zondag 3 Oktober, eindwedstrijd van het Liefdadigheidstornooi tusschen Laeken (Meganck-Degeest), Zavel (Rodange) en Etterbeek (Lemaitre-Dumonceau)

Dinsdag 5 Oktober kampstrijd tusschen de 15 beste spelers van het seizoen.

De spelen beginnen op klokslag 1 uur en zijn ingericht ten bate der Belgische krijgsgevangenen.

Laeken. — Uitslag van den tweeden Liefdadigheidskamp :

Zondag 26 September : Laeken (Artistes) klopt Schaerbeek (Polasfer) met 8 spelen 42 vijftien tegen 7 spelen gelijk.

Maandag 27 : Laeken (Van Humbeek) slaagt Laeken (De Coninck.) met 8 spelen 36 vijftien tegen 5 spelen 35 vijftien.

Aa'st. (Varkenmarkt) Uitslag :

1ste prijs De Luyck 8 spelen 41 vijftien.

2de prijs De Schrijver 5 spelen 33 vijftien.

De opbrengst werd aan Hulp- en Voedingsbestuur geschonken.

Moorsel. Uitslag : Van Langenhove (Baerdeghem) wint tegen Hendrickx (Moorsel) met 7 spelen 34 vijftien tegen 6 spelen 36 vijftien.

Erembodeghem. Uitslag. 1ste prijs Erembodeghem 10-48. 2de prijs Herdersen (Vannuffel) 4-34.

Meldert. 1ste prijs Lambrecht (Herdersen) 2de prijs Vandenbroeck (Moorsel) 3de prijs Saeys (Moorsel)

Wichelen. Einduitslag : Lede (B.Troch) 7-33 (1ste prijs) Wichelen (De Taye) 3-21.

VOETBAL

Gent. — Matchen voor 't kampioenschap van Gent die heden gespeeld worden :

Op de Racing Club : om 2 uur Sporting Club Gantois tegen F. C. Eendracht (Muide)

Om 3 1/2 uur. F.C.Vriendschap tegen S.S.A. Alliance.

Op de Albrechtlaan. Oefeningsmatch tusschen A.R.A. La Gantoise en Racing Club.

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

VERORDENING

betreffend verhandelen van aardappelen.

Art. 1.

Bij het verkoopen van aardappelen uit den Belgischen oogst van 1915 mogen de voortbrengers geen hoogere prijzen, dan de door de Militärgouverneure vast te stellen hoogste prijzen, verlangen noch aannemen.

Deze hoogste prijzen mogen niet hooger gaan dan, bij :

Industrie, Bollen, Krüger	
Magnum bonum (Florenville-Virton)	8 fr. de 100 kg.
Magnum bonum, Koning Edward	7 fr. de 100 kg.
Roode en blauwe, evenals voor de andere soorten	6 fr. de 100 kg.

Art. 2.

De hoogste prijzen tellen voor goede, gezonde aardappelen van zuivere soort.

Art. 3.

De hoogste prijzen tellen voor levering zonder zak. Daarin zijn begrepen de vervoerkosten tot aan de naaste goederenstatie of bij watervervoer tot aan de naaste aanlegplaats van schip of schuit en de kosten van verladen.

Art. 4.

Boven de eigen inkoopprijzen mogen bij 't verkoopen ten hoogste meer vragen :

1. de eerste opkooper tot	0,40 fr. per 100 kg.
2. de groothandelaar	1.00 fr. per 100 kg.
3. de kleinhandelaar	0.03 fr. per 1 kg.

Als verdere onkosten mogen de groothandelaars en de kleinhandelaars de uitgaven voor spoor- of watervervoer, die zij werkelijk voor elk geval gedaan hebben, bijrekenen. Deze bijslag mag zoowel in den groot- als in den kleinhandel slechts eenmaal berekend worden, onverschillig of de ware binnen deze groepen, meermaals in andere handen is overgegaan.

Art. 5.

De kleinhandelaars moeten de verschillende aardappelsoorten met den prijs er op, zichtbaar te koop stellen.

Art. 6

Alleen zulke personen mogen aardappelen te koop stellen, die zich vóór den 1n Augustus 1915 met aan- en verkoop van aardappelen hebben als beroep bezig gehouden en patent betalen.

Art. 7.

Bij het toestaan van aardappelleveringen — buiten zulke tusschen kleinhandelaar en verbruiker — moet een bewijsstuk in dubbel en door beide partijen onderteekend opgemaakt worden, waarin hoeveelheid, soort, afkomst en prijs der ware evenals het tijdstip, waarop toegeslagen werd, blijkt.

Deze verkoopbrieven moeten 6 maand bewaard worden.

Art. 8.

Werden bij aardappelkoopen, die vóór het verschijnen dezer Verordeningen toegeslagen werden, prijzen aangenomen, die de prijzen dezer verordening teboven gaan, zoo tellen, bijaldien de leveringen nog niet gedaan zijn, in plaats van de overeengekomen prijzen, diegene, die volgens deze verordening in het hoogste geval gevraagd en aanvaard worden. Aanspraken op schadevergoeding wegens dit verlagen van de leveringsprijzen kunnen niet gemaakt worden.

Art. 9.

Overtredingen tegen deze bepalingen, inzonderheid ook valsche aangiften op de verkoopbrieven, worden met ten hoogste één jaar gevangenis of ten hoogste 10.000 mk. boete gestraft. Beide straffen kunnen tegelijk uitgesproken worden; daarbij kan ook tot het aanslaan der aardappelen besloten worden.

Art. 10.

Bevoegd zijn de Duitsche krijgsrechtbanken en krijgsoverheden.

Art. 11.

Met de uitvoering van deze verordening wordt de Verwaltungschef bij den Generalgouverneur belast, die ook voor bijzondere fijne tafelaardappelen uitzonderingen op de hoogste prijzen kan toestaan.

Brussel, den 28n September 1915.

Der General-Gouverneur in Belgien,
Freiherr von BISSING,
Generaloberst.

BRIEVENBUS

Marten Meeuws, Gent. — Het nummer van verleden Maandag zal U bezorgd worden. Wij weten hier niet wanneer de GAZET niet aankomt, wij weten zelfs niet waaraan haar wegblijven ligt. Al wat het tooneel aangaat komt in de afzonderlijke rubriek. De verslagen over de werkzaamheden van den Gentschen Schouwburg zijn welkom.

A. W..., Appelweg. — Er komt zoo weinig nieuws van U. Weegt de pen U te zwaar? Ontvangt ge de opgezonden nummers der GAZET?

V. Demiesse, Charleroi. — Wij hebben U het bestelde nummer van *Onze Taal* verleden week opgezonden.

Lijst van Belgische Gesneuvelden

(uit het Belgisch Staatsblad.)

Maisonne Hendrik, 11 reg., 3, 4, geb. Op-Oeteren, gest. te Kales.

Malfait Oscar Fréd., 2 gidsen, geb. St.-Amandsberg, gedood La Panne.

Maquin Maurice, kap., 1 karab., geb. Antwerpen, gest. te Kales.

Marcelle Arthur Albert, 11 reg. 2, 4, geb. Brussel, gedood Dixmude.

Marien Louis, 10 reg., 1, 2, geb. Antwerpen, gedood Nieuwpoort.

Marreyt Jozef, 4 reg., 4, 2 ,geb. Brugge, gedood Wurpen.

Martens Abst., 11 reg., 1 komp., gedood Sempst, 3 Oktober 1914.

Martens Arth., 3 lansiers, gestorven Veurne, 10 November 1914.

Marvillier Maurice Georges, 3 jag., 4, 2, geb. Cuerne gedood Dixmude.

Marx Lodewijk, 1 karab ... *Inlijvingen* zetten hun aan- ... 4).

De Duitsche troepen ... gestorven te Tonbridge (Engeland), ... September ...

Massereel Gustaaf, 6 reg., 4, 4, gedood Ramscappelle, 30 Oktober 1914.

Massager Frans, serg., 11 reg., 1, 4, geb. Elsene, gest. Engelsche amb.

26,133 Massart Em., 4 jag. te voet, ged. IJzer, 23/31 Oktober 1914.

Mast Victor, 7 reg., 3, 3, geb. Hemixem, gest. hosp. Elsene.

Matheys Alb., 2 grenad., 1, 3, geb. Ukkel ,ged. Sempst.

Matheys Jul., 14 reg., 2, 1, geb. Horpmael, gest. Kales.

Matton Jozef, 11 reg., 3, 3, geb. Dworp, gest. amb. Kales.

Meer Jozef, 5 art., 89 bat., geb. Waldeyhem, gest. St.-Pol-op-Zee.

Meerman Jozef, 1 instr. center., geb. Steenhuyze, gest. Dioppe.

Meerman Frans, 2 jag. te voet, 1, 2, geb. Kapelle-a.-d.-Bosch, gest. Kales.

(Wordt voortgezet.)

LAND-EN TUINBOUW

Oogstnieuws.

LONGLIER. — Het binnenhalen van de haver is volop in gang, maar de boeren klagen, eilaas ! dat het maar een gemiddelde oogst is. Gelukkig dat de aardappels een rijkelijke vergoeding geven : deze staan hier heel goed in de streek, evenals het spelt. De rogge daarentegen belooft maar een kleinen gemiddelden oogst.

(« Le Luxembourg », van Aarlen, 11 Sept.)

De oogst in West-Vlaanderen is nagenoeg gedaan; naar wij vernemen heeft hij ongeveer opgeleverd als volgt :

Tarwe, goed en zelfs zeer goed.
Late aardappelen, bevredigend.
Hooi, schaarsch maar van goede hoedanigheid.
Fruit, rijken oogst.

Over den oogst in Augustus in de provincie Luxemburg. — Ter uitzondering van het arrondissement Marche, waar de graanoogst heel en al gedaan is, heeft het not weder veel last verwekt voor het binnenhalen van 't graan. In 't arrondissement Neufchâteau werd de opbrengst der rogge op iet van 1,500 kilogram per hektare geschat. De haver, waarvan het strooi in de laatste maanden nog goed is bijgekomen, heeft door de aanhoudende droogte der maanden Mei tot Juli, onmiddellijk na den zaaitijd, erg geleden voor zijn graan. De haveroogst blijft dus werkelijk beneden de opbrengst van vroegere jaren; in 't arrondissement Neufchâteau wordt zij gemiddeld op 1,200 kilogram per hektare geschat.

De toebereidselen voor den zaaitijd werden gedeeltelijk verhinderd door den last om aan benzine te geraken, die het derschen verachterd heeft.

De voederbeeten zijn in het arrondissement Marche bij voortduring goed in den groei gebleven.

De vooruitzichten voor den aardappelenoogst in de arrondissementen Marche en Neufchâteau blijken gunstig te zijn. In de arrondissementen Aarlen en Neufchâteau was ook geklaagd geworden dat de overvloedige regens schadelijk zouden wezen voor de aardappelen. Toch mag men hier, indien het weder voortaan droog is, nog op eene zeer goede opbrengst rekenen.

De oogst in de streek van Namen. — De beetworteloogst zal middelmatig zijn. Er was gebrek aan scheikundige meststof, zoodat de planten voor hun tijd rijp worden.

Tarwe in voldoende hoeveelheid, maar de hoedanigheid laat wat te wenschen over. De aanhoudende regen der laatste weken deed ze schieten. Men zal toch 27 tot 28 zakken per hektare oogsten.

Wintergerst heeft een goeden oogst gegeven.

Haver eene middelmatige.

(« Le Luxembourg », van Aarlen, 15 Sept.)

Tooneel, Koncerten en Vermakelijkheden

Zondag 3 Oktober.

De Volksschouwburg (Prado-Moenbeek). — Zondag, 3 Oktober, te 3 uur (M.E. T.), in dagvertooning :

DE KINDERDIEVEGGE
drama in 7 tafereelen.

Te 8 1/2 uur (M. E. T.) :

DE TWEE WEEZEN
drama in 8 tafereelen.

Maandag, 4 Oktober, te 8 1/2 uur (M. E. T.) :

DE TWEE WEEZEN

Koninklijke Vlaamsche Schouwburg. — Zondag, 3 Oktober, eerste dagvertooning, om 3 uur, van het drama[illegible]

JACK the RIPPER in Frankrijk.

Zondag [illegible]
ROTTERDAM, 1 Oktober.
[illegible] aag 3 en Maandag 4 Oktober, om 8 1/2 uur : « De reis om de Wereld, van twee Brusselaars ».

U. T. Cinema (Union Théatrale Belge). — Op het programma van 1 tot 10 Oktober 1915 : « De nimf in het bad », groot wereldsch drama in 3 deelen; « Het wiegelied der moeder », familiedrama in 3 deelen. Daarbij de fijnste komedies, de beste kluchten.

Splendid Cinema. — Het programma dezer week behelst : *Robinet in Vakantie, In den Kersentijd, Het Windscherm, Door de Liefde*, groot drama.

Scala. — « Bruxelles en Caisse ». Groote bijval.

Gaité. — « Le Ruisseau ».

Donderdag, 7 Oktober, eerste klassieke dagvertooning : « Le médecin malgré lui », van Molière; « Le dépit amoureux ».

Vieux-Bruxelles. — Te 8 1/2 uur :

« La Lampe »; « Gare la Kas », Brusselsche sketch; « La Peur d'être Grand-Mère » en « C'est la faute à la Lune.

Dadvertooningen om 4 1/2 uur (M. E. T.).

Kursaal, 13-15, Nieuwstraat. — Op het programma : « Tegenstanders », groot drama in 3 deelen; « Schat van het verlaten Eiland »; « Schilderij « pot-au-feu » », komiek.

Modern-Palace, 147-148, Nieuwstraat. — Op het programma : « Elise de Onderwijzeres », realistisch drama in 2 deelen; « Het lijden eener Verloofde », groot drama in 3 deelen; « Snob dierentemmer », komiek.

Cinéma-Théâtre, 10, Elsensche Steenweg. — Op het programma : « Tzigana Liefde », groot drama in 3 deelen; « Kracht der Jeugd », drama in 2 deelen; « Een vreeselijke nacht », komedie.

Zaterdag 9 Oktober 1915
Opening van een Boek- en Papierhandel
" LOVANIA "
Snatiestraat, 148, Leuven
Dagbladen, Boeken, Bureel-School-en Teekengeriet, Registers, almanakken, enz.
Depot van de " GAZET VAN BRUSSEL "

Buitengewone Afslag !
GROOTHANDEL IN ZEEP
BESTE KWALITEIT BRUINE ZEEP
in vaten van 25 en 50 kilogram netto inhoud.
Franko geleverd naar alle plaatsen onmiddelijk na ontvangst van een postmandaat.
Per 100 kilogram 1,10 frank per kilo.
Per 500 kilogram 1,05 frank per kilo.
Per 1000 kilogram 1,00 frank per kilo.
Beste zachte witte zeep (deze soort zeep vervangt de Marseilsche zeep) per 100 kg. 55 frank; per 1000 kg. 50 frank per 100 kilo.
Het beste adres : J. VAN STRATUM, Tolstraat, 49
ANTWERPEN 630

STROOKAPPERS
met hand en voor motor
Reinking en Hoberg
LANDBOUWMACHIEN
Le Lorrainstraat, 109, BRUSSEL-Entrepot 636

DWEILEN Belgische Fabriek
VAN DUYSE-ROOS
47, WOLVENGRACHT, BRUSSEL
rue du Fosse-aux-Loups 526

ZEEP MALSCHE BRUINE EXTRA
Zeer standhoudend en zonder reuk,
in tonnetjes van 4, 12 1/2 en 25 kg. 1,25p. kg.
Zwaluwenstraat, 9(r. Hirondelles) 1e verdieping. 634

S. A. LA CÉRÉALE Barthélémylaan, 10, BRUSSEL
Gesuikerde draf 33 fr. 100 k. TURFSTROOISEL
Paardenbrood 48 fr. 100 k. KAPSEL 691

VLAAMSCHE BOEKHANDELAARS !
HET EENIGE KLASDAGBOEK
dat gansch Vlaanderen door, elk Vlaamsch student wenscht te gebruiken, is dat uitgegeven door het Verbond : « Jong Vlaanderen ».
Sterker en mooier dan de Fransche klasdagboeken en toch niet duurder !!!
Prijzen per 100 ex. (verzending met firma Van Gend niet vrachtvrij). Karton : fr. 29,50. Wasdoek : 25 fr.
Voor 1 ex. vrachtvrij in gansch België resp. fr. fr. 0.50 en fr. 0.45.
Voor alle inlichtingen zich wenden tot het :
Sekretariaat van « JONG VLAANDEREN »
136, Steenweg op Wemmel JETTE (Brussel)

ERNSTIGE AANKONDIGING
KARBUUR VOORHANDEN
August Coekelbergh 601
78 EN 80, VOLDERSSTRAAT. — BRUSSEL
(76 et 80, rue des Foulons,
Huis gesticht in 1889
Groote keus van koperen lampen (Acetyleen)
GASBRANDERS EN LAMPEN
in het klein en in het groot

KLEINE AANKONDIGINGEN

TARIEF :

De vier regels (minimum) Fr. 0.50
De bijkomende regel Fr. 0.20

ONDERWIJS

GEDIPLOMEERDE onderwijzeres geeft lessen ten haren huize, o tot 10 fr., per maand, aan huis volgens overeenkomst ook klavier, boekhoudkunst, enz. Schrijven of zich wenden : Keizerrijke straat, 47 (r. Impériale, 2014

ENGELSCH, SPAANSCH lessen en vertalingen. Schrijven D. D. G.v.B. 75, Anspachl. 1090

NELSCHRIFT. Lessen door gediplomeerd onderwijzer. Beste uitkomsten in weinig tijd. — Matige prijzen. — A. T. B. 75, Anspachlaan, G. v. B. 1089

ONDERWIJZERES, 27 jaar beste getuigschriften vraagt plaats. L. M. G. v. B. 1091

PIANO- en SOLFEGELESSEN (oorlogsprijzen) bij Mw Van Acht Tos, Brogniezstr. tweemaal bellen. 2000

DIENSTAANBOD EN DIENSTAANVRAAG

MEVROUW hebt U dertige dienstboden noodig wend U tot de Gazet van Brussel. 1050

AMBTENAAR 31 j. buiten dienst door tegenwoordige omstandigheden, vraagt klein kantoorwerk. S.H. G.v.B. 2058

GOED STYLIST vraagt werk aan week. Schrijven Stylist G. v. B. 2059

BUITENWERKMAN, goed op de hoogte wenscht werk Matig loon. Buitenwerkman G. v. B. 2060

HOVENIER biedt zich aan voor het opmaken van tuinen, lanen enz. Hovenier G.v.B 2061

JONGELING van 17 j. vraagt plaats op bureel, als jongste bediende, kan goed rekenen. Vl. en Fr. E. B. G. v. B. 2062

DIENSTMEISJE van 26 j. 5 j. zelden dienst vraagt plaats in deftig gezin. Anna B G.v.B. 2063

NET BURGERMEISJE vraagt plaats als keukenmeid. Kenkende ook alle werk. Schr. L.N. G. v. B. 2064

DEFTIG BUITENMEISJE, nog niet gediend, vraagt plaats als kindermeid. Goede getuigschr. K. T. Anspachl. 75, G.v.B. 2029

JONG LANDMETER vraagt plaats bij ouderen collega of bouwkundige om praktijk te leeren. P. S. Anspachl. G. v. B. 2026

JONGMAN 25 jaar, vraagt plaats als brouwersgast of biervoeruer. Schr. P. S. 75, Anspachlaan, G. v. B. 2025

BOVENMEID, 27 jaar, goede getuigschr. vraagt plaats Schr. R. M. 75 Anspachl. G.v.B. 2024

JONGE JUFFER, 19 j. fransch en vlaamsch goed kennende rekenen vraagt plaats als winkeldochter. Goede getuigschr. M. L. Anspachl., 75 G. v. B. 2030

MEN VRAAGT eene boerenmeid die goed kan melken 9-11 Peter-Benoitstr. Etterbeek. 2063

U.T CINEMA
UNION THEATRALE BELGE
NOORDLAAN, 152
Alle dagen doorloopende en afwisselende vertooningen van 3 tot 10 1/2 u. (B. T.)
Eigendom van de NORDISK FILMS Co TE KOPENHAGEN
Op het programma dezer week
De Nimf in het Bad
Groot wereldsch drama in 3 deelen
HET WIEGELIED DER MOEDER
Familiedrama in 3 deelen
Daarbij de fijnste komedies, de beste kluchten

WERKVROUW, vrij Maandag Woens- en Vrijdagnamiddag biedt zich aan. Werkvrouw G. v. B. 2064

BOEKHOUDER, goed op de hoogte van alle werkzaamheden. Vl. fr. Duitsch Eng. vraagt plaats H. G.G.v.B. 2065

ALLERHANDE

TE KOOP, per okkasie, kamions, in nieuwen staat, waaronder 1 van 1800 kgr., een van 3000 kgr. 1 rijtuig op 2 wielen met gummibanden. Bisséstraat, 18. Brussel-Zuid 2 66

VROEDVROUW
Diploma van eerste klas in Frankrijk en in België.
GEWEZEN ADJOINTE-ARTS
Nieuwe methode gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14, Martelaarsplaats
Noorderlaan, geeft in de Nieuwstraat 604

TE KOOP, volledig gespan met of zonder normandischen cob — zichtbaar van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur. 12 Felix Marchallaan. 2048

CELLULOID
VAN ALLEN AARD
VOOR 'T GROOT EN 'T KLEIN
Zich te wenden :
37, Koninklijke St Mariastraat
FABRIEKDEPOT
Aankoop aan den hoogsten prijs van allen afval van CELLULOID 633

GENEESKUNDIG KABINET
17, Kruisvaartenstraat
BRUSSEL-NOORD
WATERORGANEN
Gemeene ziekten
Troebel water.
Vrouwenziekten.
Oudziekten.
Behandeling van Dr. Ehrlich vallende ziekte.
Nieuwe behandeling KAADPLEGING
's Zondags van 10 tot 12 ure.
's Maandags van 10 tot 8.
Woensdag van 10 tot 1
Donderdag van 10 tot 8.
's Zaterdags van 2 tot 6. 509

HUIZEN, MEUBELEN, ENZ.

TE HUUR. Gem. suite, piano, gebr. bad zoo gewenscht pens. te zien voormid. 10-12 u. namid. 2-4. Cæsar Franckstr. 6, omtrek Bosch-kasernen. 2048

TE HUUR. Rentenierswinis 7 kamers aan oorlogsprijs — omtrek Brussel — Waterleiding en Elektriciteit. Bevr. G. v. B 2057

Verloren Voorwerpen

OMTREK Hoofdkerk St Gudule prachtig kerkboek. Geteekend M. O. G. terug bezorgen G.v.B. 2055

VERLOREN Zaterdag Herdersnond « Boby » omtrek Sportterrein Excelsior. Bericht G.v.B. 2056

Drukkerij van de « Gazet van Brussel »

DE TALISMAN
OF
RICHARD LEEUWENHART TE PALESTINA

Naar het Engelsch van WALTER SCOTT.

« Vriend Sarraceen, » hernam de Christen, « ik keur de liefde vóór het gezang en de vroolijke wetenschap niet af, ofschoon wij in onzen geest somtijds daaraan meer plaats inruimen, wanneer hij op betere dingen moest gericht zijn. Maar gebeden en heilige psalmen passen beter dan liederen op de min en den wijn, wanneer men trekt door deze vallei van de schaduw des doods, die vol is van booze geesten en duivels, welke de gebeden van heilige mannen uit de woonplaatsen der menschheid verdreven hebben, om in de streken rond te zwerven, die even vervloekt zijn als zij zelve. »

« Oordeel niet zoo over de geesten, Christen, » antwoordde de Sarraceen, « want gij moet weten, dat gij tot een man spreekt, wiens stam en volk hun oorsprong ontleenen aan dat onsterfelijk geslacht, dat uwe aanhangers vreezen en lasteren. »

« Ik dacht het wel, » hervatte de kruisvaarder, « dat uw verblind geslacht van den booze afstamde, zonder wiens bijstand gij nooit in staat zoudt geweest zijn, om dit gezegende land Palestina tegen zoo vele dappere soldaten van God te verdedigen. Ik spreek niet zoo in het bijzonder van u, Sararceen, maar in het algemeen van uw volk en uw godsdienst. Het verwondert mij echter niet, dat gij van den booze afstamt, maar wel dat gij er u op beroemt. »

« Op welken oorsprong zal de dapperste roemen dan van hem, die de dapperste is? » hernam de Sarraceen; « van wien zouden de fiersten liever hun stam afleiden dan van dien somberen geest, die eer door geweld wilde ter neer storten, dan vrijwillig zijn knie buigen? Eblis kan gehaat worden, vreemdeling, maar toch moet hij gevreesd worden, en gelijk Eblis zijn ook zijne afstammelingen uit Kurdistan. »

Verhalen van tooverij en geestenbezwering vormden een deel van de wetenschap van dien tijd, en ridder Kenneth hoorde de bekentenis, die zijn reisgezel hem van zijn duivelschen oorsprong deed, zonder eenig ongeloof en zonder veel verbazing, maar niet zonder een geheime rilling, dat hij zich op deze verschrikkelijke plaats bevond in het gezelschap van een man, die erkende tot dien stam te behooren. Nochtans van natuur onvatbaar voor vrees, sloeg hij een kruis en vroeg moedig aan den Sarraceen om een verklaring van den stamboom, waarop hij zich beroemd had. Deze voldeed gewillig aan zijn verzoek.

« Gij moet dan weten, dappere vreemdeling, » zeide hij, « dat de wreede Zohauk, een der nakomelingen van Giamschid, toen hij den troon van Perzië besteeg, een verbond met de machten der duisternis sloot in de geheime gewelven van Istakhar, gewelven, die de handen der oorspronkelijke geesten uit de levende rots gehouwen hadden, lang zelfs vóór dat Adam bestond. Hier voedde hij met dagelijksche offeranden van menschenbloed twee verslindende slangen, die, volgens de dichters, een gedeelte van hem zelven waren geworden, en tot wier onderhoud hij eene dagelijksche schatting van menschenoffers lichtte, totdat het geduld zijner onderdanen uitgeput was en menigeen het zwaard des oproers vatte, zooals de moedige hoefsmid en de altijd overwinnende Feridoun, die den dwingeland eindelijk onttroonden en voor eeuwig in de vreeselijke holen van den berg Damavend opsloten. Maar eer die bevrijding plaats had, en terwijl de macht van den bloeddorstigen dwingeland ten hoogsten top was gestegen, bracht de bende roovende slaven, die hij uitgezonden had om hem zijne dagelijksche slachtoffers te bezorgen, in het paleis van Istakhar zeven zusters te zamen, zoo schoon dat zij zeven houris schenen. Deze meisjes waren de dochters van een wijze, die geen andere rijkdommen bezat dan deze schoonheden en zijne eigen wijsheid. De laatste was niet wijs genoeg om dit ongeluk vooruit te zien, de eersten niet bij machte om het te voorkomen. De oudste was niet boven de twintig, de jongste had nauwelijks haar dertiende jaar bereikt, en zij geleken allen zoozeer op elkander, dat men haar zonder her verschil van grootte niet had kunnen onderscheiden, daar zij in eene onmerkbare, geleidelijke opklimming op elkander volgden, gelijk de hoogten, die naar de poorten van het paradijs voeren. Deze zeven zusters waren zoo beminnelijk, toen zij in het donkere gewelf stonden, ontbloot van alle kleeding behalve een wijd zijden bovenkleed, dat hare bekoorlijkheden het hart van onsterfelijke wezens troffen. De donder ratelde, de aarde beefde, de muur van het gewelf spleet uiteen, en door de opening trad een man, als jager gekleed, met boog en pijlen, en gevolgd door zes anderen, zijne broeders. Het ware groote mannen, en, ofschoon donker van kleur, toch liefelijk om te aanschouwen; maar hunne oogen hadden meer den blik der dooden, dan het licht, dat van onder de oogleden der levenden te voorschijn komt. « Zeineb, » zeide de aanvoerder van den troep, — en dit zeggende nam hij de oudste der zusteren bij de hand, en zijne stem was zacht, welluidend en zwaarmoedig, — « ik ben Cothrob, koning der onderwereld en opperhoofd van Ginnistan. Ik en mijne broeders behooren tot hen, die uit het zuivere, oorspronkelijke vuur geschapen, zelfs op bevel der Almacht, het beneden ons rekenden, om hulde te bewijzen aan een klomp leem, omdat die mensch genoemd werd. Gij zult ons zeker wel hebben hooren beschrijven als wreed, onmeedoogend en vervolgziek. Dit is onwaar. Wij zijn van natuur goed en edelmoedig; alleen wraakzuchtig, wanneer men ons beleedigt, slechts wreed, wanneer men ons hoont. Wij zijn trouw aan diegenen, die vertrouwen in ons stellen en wij hebben de gebeden van uw vader, den wijzen Mithrasp gehoord, die wijselijk niet alleen den oorsprong des goeds vereert, maar ook dat, wat de bron des kwaads genoemd wordt. Gij en uwe zusters zijt op den oever des doods, maar laat ieder van u ons één haar uit uwe schoone lokken geven ten teeken van trouw, en wij zullen u vele mijlen van hier naar eene veilige plaats brengen, waar gij Zohauk en zijne dienaars kunt trotseeren! » De vrees voor een ogenblikkelijken dood, zegt de dichter, is als de staf van den profeet Aaron, die al de andere staven verslond, toen zij in tegenwoordigheid van koning Pharao in slangen veranderd werden, en de dochters van den Perzischen wijzen waren minder vatbaar dan anderen om voor de woorden van een geest te schrikken. Zij gaven den tol, die Cothrob vorderde, en in een oogenblik werden de zusters naar een betooverd kasteel op de bergen van Tugrut in Kurdistan overgebracht, en nooit zag een sterfelijk oog haar weer. Maar na verloop van tijd verschenen zeven jongelingen, uitmuntend in den oorlog en de jacht, in de omstreken van het kasteel der onderaardsche geesten. Zij waren donkerder, grooter, fierder en moediger dan eenige van de verspreide inwoners van Kurdistan, en zij namen vrouwen, en werden de stamvaders van de zeven der Kurdmannen, wier dapperheid door het gansche heelal bekend is. »

De Christen ridder luisterde met verwondering naar het fantastisch verhaal, waarvan in Kurdistan nog de sporen de vinden zijn, en na een oogenblik nagedacht te hebben, antwoordde hij :

« In waarheid, heer ridder, gij hebt gelijk : uw stam kan gevreesd en gehaat, maar niet veracht worden. Ook verwonder ik mij volstrekt niet meer over uwe hardnekkige volharding in een valsch geloof, daar het zonder twijfel een deel uitmaakt van dien vijandelijken geest, afkomstig van uwe voorouders die jagers der onderwereld, die gij beschreven hebt, en die meer de leugen dan de waarheid beminnen. Ook ben ik in het geheel niet meer verbaasd, dat uw geest vrooplik wordt en zich in verzen en liederen openbaart, wanneer gij de plaatsen nadert, die door booze geesten bevolkt zijn, daar zij in u dat blijde gevoel moeten verwekken, dat anderen ondervinden, wanneer zij het land hunner menschelijke voorouders naderen. »

« Bij den baard mijns vaders, ik geloof, dat gij gelijk hebt, » zeide de Sarraceen, eer verheugd dan vertoornd over de vrijmoedigheid waarmede de Christen deze opmerkingen gemaakt had, « want ofschoon de profeet — geloofd zij zijn naam! — het zaad onder ons uitgestrooid heeft van een beter geloof dan onze voorouders in de gewelven der geesten van Tugrut geleerd hebben, zoo willen wij toch niet, als andere Muzelmannen, een haastige veroordeeling uitspreken over de verheven en machtige oorspronkelijke geesten, van wie wij onzen oorsprong afleiden. Deze geesten zijn, volgens ons geloof en onze hoop, niet geheel en al verworpen, maar nog op den weg der beproeving, en kunnen daarna gestraft of beloond worden. Wij willen dit aan de mollahs en imans overlaten. Genoeg zij het, dat bij ons de eerbied voor deze geesten niet geheel is uitgewischt door hetgeen wij in den Koran geleerd hebben, en dat vele van ons nog ter gedachtenis van het oudere geloof onzer voorouderen, verzen als deze zingen. »

Nu zong hij verzen in taal en vorm van hoogen ouderdom, welke sommigen meenen, dat hun oorsprong ontleenden aan de vereerders van Ahriman, het kwad beginsel.

AHIRMAN.

Vorst Ahriman! wien Iraks zaad
Voor d'oorsprong houdt van wee en kwaad
Als, knielend voor uw rijk,
't Beangstigd menschdom sidd'rend zucht,
Waar is dan, onder 't ruim der lucht,
Een macht an u gelijk?

Als 't wezen dat ons gunstig is,
Een bron schept in de wildernis,
Waaruit de pelgrim drinkt :
U is de golf die 't rotsrand slaat,
De draaikolk, waar in 't al vergaat,
Waar schip bij schip verzinkt.

Of, als uit d'aarde, door Zijn macht
De plant ontspruit vol levenskracht,
Slechts enklen redt Zijn hand
Van uw gebied in Oost en West,
Het vuur der koorts, de bleeke pest,
De pijlen uit uw hand,

(wordt voortgezet.)